liseli gençlik

ORTAÖĞRENİM GENÇLİĞİNİN AYLIK YAYIN ORGANI ☆ Sayı: 5 ☆ 10 lira

Nasıl bir öğrenim yılına..?

yumurt-layanlar

İT, İTİ BULUR !

«...Bir ülkücü yani Türk milliyetçiliği görüşünü benimsemekle beraber. AYDINLIK Gazetesini her zaman okuyup takip etmek prensibimdir.

Şu anda hür yayında yiğit gazete olarak yalnız sizleri tanıyorum...»

AYDINLIK, Aydınlık Meclisi, 1 Ağustos 1978

DOĞRU SÖZE NE DENİR !

«Madem ABD ve SSCB emperyalizmine karşı mücadele, birlik istiyorsunuz. Demokrasiden yanasınız. ÜGD (Ülkücü Gençlik Derneği) ile masaya oturun.»

AYDINLIK, Aydınlık Meclisi, 31 Ağustos 1978 Perşembe

ÇOK ŞÜKÜÜÜR !

GÜNAYDIN

—Bakırköy Hastanesi'ne bağlı korunmaya muhtaç çocukların kaldığı koğuşlarda neler gördüm?

BU DA İNSANLIK MI?

Hasta çocuklar kaderleri ile baş başa bırakılıp ölüme terk edilmiş durumda

kıl hastası, hem ... yoktur, ... diyor. Neyi bekliyor? Kurtuluş için ölümü mü? Yukarıdaki fotoğraf çekildikten üç gün sonra Aysel hayata gözlerini yumdu.

Halimize şükredelim...

"Bıktım şu hayattan" sözü hemen her gün pek çoğumuzun ağzından dökülür. Aybaşında cebe giren paranın birkaç gün içinde yokolması, evin derdi, işin derdi, çoluk çocuk derdi pek çoğumuzu sık sık isyana sürükler. Ancak zaman oluyor, tüm dertlerin ötesinde daha dayanılmaz dertleri çekenler önümüze çıkıveriyor.

Ramazanı bitirip tüm sıkıntılar arasında 3 günlük bir bayram sevincini yaşamaya hazırlanırken, ister istemez yukarıdaki acı tablolardan ders almak zorundayız. Bir yandan insanlıklarını unutanlara öfkelenmeli, bir yandan çevremize yardım elini uzatmalı, bir yandan da yaşadığımız hayatın tüm güçlüklerine rağmen halimize şükretmeliyiz.

VAY BE !

T-Shirt'ler AET ile aramızı açtı ama modaya hükmediyor

T-Shirtlerde sadece Türkiye ile AET ülkelerinde tekstil ve ihracat anlaşmazlığı yaratmadı, aynı zamanda dinamik moda anlayışı ile batının vazgeçemeyeceği bir gelir kaynağı olduğu anlaşıldı. Nitekim AET bize en

son haftalarda en çok satan ve ilgi gören gömlekler oldukları belirtiliyor.

Şimdi bu T-Shirtleri giyen kadınlar, "Artık erkekle-

«T-Shirtler sadece Türkiye ile AET ülkelerinde tekstil ve ihracat anlaşmazlığı yaratmadı, aynı zamanda dinamik moda anlayışı ile batının vazgeçemeyeceği bir gelir kaynağı olduğu anlaşıldı. Nitekim AET bize en büyük kazığı T-Shirt satışımızı kısıtlamakla atıyor. T-Shirt'lerin son haftalarda en çok satan ve ilgi gören gömlekler oldukları belirtiliyor.

Şimdi bu T-Shirtleri giyen kadınlar, «Artık erkeklerin bizleri gözleriyle soymalarına gerek kalmadı» diyerek yaratılan Moda'dan hoşnut olduklarını söylüyorlar...»

HÜRRİYET, 1 Eylül 1978 Cuma

BU SAYIDA...

LİSELİ GENÇLİK ● Ortaöğrenim gençliğinin aylık siyasi yayın organı ● Haziran - Temmuz - Ağustos - Eylül - Ekim ● Sahibi: Yaman Egeli ● Sorumlu Yönetmen: Nihat Cengiz ● Yönetim yeri: Başmusahip Sok. No: 3, Daire: 1/C, Cağaloğlu / İSTANBUL ● Yazışma adresi: P.K. 596 Sirkeci - İST. ● Abone: 6 Aylık 50 TL., 12 Aylık 100 TL. ● Toplu istekler ödemeli olarak gönderilir ● Posta çeki: YAMAN EGELİ LİSELİ GENÇLİK DERGİSİ No: 109231 ● Türkiye dağıtımı: Temel Dağıtım ● Dizgi: Özal Matbaası ● Baskı : Karaca Ofset ● Son baskı tarihi : 29/9/1978

Dostlukla...

NASIL BİR ÖĞRENİM YILINA?
«Röportajlar yapıldı mı?»
«Eğitim sayfası daha hazırlanmamış.»
«Benim bölümüme en az iki sayfa ayrılmalı..»
«Filmciye gidildi mi?»
«Dizgi boyunca herzamankinden daha yoğun çalışacağız.»

Yaz dönemi boyunca bunlar konuşuluyordu LİSELİ GENÇLİK'te. Doruğuna ulaşmış bir çoşkuyla dur durak bilmeden çalıştık. Çalışacaktık elbet; yepyeni bir LİSELİ GENÇLİK'i muştulamış, söz vermiştik sizlere. Sözumuzu tutmalıydık. Tuttuk da; eksiklikleri, düzeltilmesi gereken yönleri olsa da, 32 sayfasıyla, biçimiyle, içeriğiyle, YEPYENİ ve ESKİSİNDEN İLERİ bir LİSELİ GENÇLİK çıkardık.

Son sayımızda «Nasıl bir 'Tatil'?» demiş, görevlerimizi sıralamıştık. Okullar kapalı olsa da, bugün sırtımızda ateşten bir gömlek olan yaşamın tatil tanımadığını bilen liseliler dört ayı geride bıraktı, yeni bir ders yılına başladı. Peki nasıl bir öğrenim yılı var önümüzde? Onbinlerce yaşıtımız abeceyi sökemezken, onbinlercesi ağır yaşam koşulları yüzünden ortaöğrenim göremezken, bizler de silahların gölgesi altında okullarımıza giriyoruz.. Can güvenliğine, öğrenim özgürlüğüne yönelik tüm saldırılara karşın eğer dersleri izleyebilirsek, üzerimize çevrilmiş başka silahlarla karşılaşacağız. Disiplin yönetmeliğinin ağırlaştırılmış maddeleri, konumlarının bilincine varamamış, istemlerimizi kavrayamamış öğretmenlerin notları, defter ve kitapların pahalılığı gibi... Ekmeğimizi emperyalizmin silahlarına barut yapanlar, utanmadan para da isteyecekler bizlerden, velilerimizden. İsteyecekler, yasalarda parasız olduğu söylenen öğrenim kurumları adına... MC'nin Nazi damgalı ders kitapları yerine, daha damgalanmamış gericilik aşıları sunacaklar, ders kitabı diye... Meslek liseliler için de yeni bir baskı, sömürü, angarya yılı olacak bu yıl. İşgüvenliğinden, can güvenliğinden, sigorta hakkından yoksun, ter dökecekler sıra, tezgâh başlarında. Ellerimize yine özel dersane reklamları tutuşturulacak, yine üniversite umudumuz sömürülecek. Üniversite sınavından sonra birçoğumuz geleceği karanlık kalacak yine... Ve bu öğrenim yılı boyunca da işleyecek burjuvazinin beyin yıkama araçları. Şiddet övgüsü, seks sömürüsü yapan yayınları daha çok lise çağındaki gençlerin, bizlerin bilinçlerine saldıracak, herzamanki gibi...

Tüm bunlara güçlü, canlı, devingen bir LİSELİ GENÇLİK'le karşı çıkacağız. Liselilerin her sorunuyla daha yakından ilgilenecek, daha geniş liseli, ortaokullu kitlelere ulaşmaya çalışacağız. Bu çabamızda en büyük yardımı sizlerden göreceğiz. Hem yazarı, hem muhabiri, fotoğrafçısı, hem dağıtımcısı, satıcısı, hem de okuyucusu olacaksınız, LİSELİ GENÇLİK'in. Daha ilk çıkan sayımızda söylemiştik ya; LİSELİ GENÇLİK, LİSELİ GENÇLİKLE BİRDİR! Ve LİSELİ GENÇLİK tüm sorunlara, tüm baskılara karşın bu öğrenim yılının öncekilerden daha iyi olacağına inanıyor; çünkü bu yıl daha bir güçlenecek, daha bir yığınsallaşacaktır savaşımımız!...

DOSTLUKLA...

İLD YIĞINLARI KUCAKLIYOR!

20 Ekim 1977'de kuruldu Türkiye ortaöğrenim gençliğinin merkezi yığın örgütü İLD. Yani faşist saldırıların, katliamların yoğunlaştığı, ilericilerin, devrimcilerin, onların örgütlerinin en ağır baskı ve yıldırma girişimleriyle karşı karşıya olduğu dönemde. Halkımızın başına çöreklenen gerici - faşist karması MC döneminde. Kurulduğu günden beri egemen güçlerin ortaöğrenim gençliğine yönelik saldırılarının boy hedefi oldu. Saldırılar, provokasyonlar, üyelerinin öldürülmesine varan baskılar İLD'ye yöneldi. Nitekim MC giderayak 3 ay kapattı. Ama savaşım durmadı. Böylesi anti - demokratik baskılara karşı ortaöğrenim gençliği, yığınları, İLD'yi gözbebeği gibi korudu, onu yaşattı.

Yığınsal anti - faşist çıkışlar, gerici ders kitaplarına karşı yiğitçe direnişler ilerici liselilerin gücüne güç kattı. «Yolumuz işçi sınıfının yoludur» diyen İLD, bunu 20 Mart «Faşizme İhtar Direnişi»nde, 1 Mayıs 1978'de, Havana Festivali'nde, Ulusal Bağımsızlık Mitingleri'nde işçi sınıfı ve tüm ulusal demokratik güçlerle omuz omuza vererek yaşama geçirdi.

Kısa zamanda geniş yığınları sardı İLD. İşçi sınıfının ateşli yandaşı olan liseli gençler yurdun dört bir köşesinde «Yaşasın İLD» diye haykırıyor. Her türden gericilerin saldırılarına, faşist katliamlara karşın İLD duvarını alınteri ile örüyor Türkiye ortaöğrenim gençliği tüm Anadolu'da.

İşte İLD İstanbul Fatih Şubesi, işte İLD Ankara Şubesi, Şimdi İLD İzmir'de, İLD Eskişehir'de, İLD Kadıköy'de! İLD çığ gibi büyüyor. Daha da büyüyeceğinden başka.

Bu korkutuyor gericileri, faşistleri. Onun için İLD düşmanlığı, onun için saldırılar, İLD üyelerini yaralamalar, öldürmeler..

Ama boşuna! İLD'nin gelişimini, ilerlemesini durduramayacaklar. Liseli gençliğin biricik örgütü İLD vura vura ilerliyor, ilerleyecek!..

YİTİRDİKLERİMİZ...

Ekrem

Göksel

Ömer

Geçtiğimiz yaz Türkiye ortaöğrenim gençliği üç savaşerini daha yitirdi: **ÖMER ER, GÖKSEL DEMİRTAŞ, EKREM GÜLER**...

Ömer Er bir kalp krizi rahatsızlığından, **Ekrem Güler** trafik kazasında, bozuk düzenin insana verdiği «değer» sonucu aramızdan ayrıldılar. Parababalarının sömürü düzeninde insana verilen «değer» işte bu kadar ucuz!

Göksel Demirtaş ise, dünyada henüz tedavi yöntemi bulunamamış bir hastalıktan, kan kanserinden (Lösemi) öldü.

Kendilerini halkımızın ulusal ve sosyal kurtuluş savaşına adayan bu militan arkadaşların anılarını unutmayacağız.

Ancak bir **Ömer**, bir **Ekrem**, bir **Göksel** gibi. biz de, emperyalizmin her türlü insanlık dışı saldırılarına karşı verdiğimiz savaşımda, köklü çözümü yıllardır ertelenen, unutulan, sağlık sorununa dikkatle eğilmeliyiz. Sağlıklı, sağlam bir bedene sahip, aynı zamanda da çalışkan öğrenciler olmak zorundayız. Yarınların kurucuları olarak, halkımızın bilim adamlarına olan gereksinimini ancak verdiğimiz savaşım kadar dirimsel olan bu konulardaki duyarlılığımızla karşılayabiliriz.

İLD'YE SELAM VAR!

BABAESKİ'DEN İLD'YE SELAMLAR

Biz Babaeski'li liseli gençler olarak, Türkiye liseli gençliğinin tek merkezi kitle örgütü İLD'ye dayanışmamızı bildirir, çalışmalarında başarılar dileriz.

YAŞASIN DEMOKRATİK LİSE KAVGAMIZ!

YAŞASIN İLD!

BABAESKİ İLERİCİ LİSELİLERİ

GAZİANTEP İLERİCİ LİSELİ GENÇLİĞİNDEN İLD'YE SELAM! Biz Gaziantep Liseli öğrencileri olarak anti - faşist, anti - emperyalist savaşımda İLD ile dayanışma içinde olduğumuzu belirtiriz. Hedefimiz ilerici liseliler olarak Gaziantep'e İLD'nin şubesini açmak. Tüm İLD'li arkadaşlara selam eder mücadelelerinde başarılar dileriz.

KAHROLSUN FAŞİZM!

GERİCİ DERS KİTAPLARINA SON!

YAŞASIN İLD!

GAZİANTEP İLERİCİ LİSELİLERİ

Okulların kapanması, yaz tatilinin başlamasıyla ortaöğrenim gençliği okullardaki savaşımına bir süre ara vermek zorunda kaldı. Ancak yine de ilerici liseliler, ortaokullular yaz süresi boyunca değişik, çok yönlü çalışmalara girdiler. Yeni çalışmalar, eylem biçimleriyle değerlendirdiler yaz tatilini. Savaşım tatilde de sürdü. Seminerler, eğitim çalışmaları, spor ve sanat gösterileri, dostluk - dayanışma gezileri ortaöğrenim gençliğinin yaz çalışmaları arasında. Tüm bu çalışmalar teorik ve pratik deneyim kazandırdı, deneyimlerimizi artırdı.

Ortaokullular Emekçi Mahallelerinde

İzmir'de ortaokullu kardeşlerimizin emekçi mahallelerinde yaptıkları röportajlar, yürütülen yaz çalışmalarına en güzel örnek. Bu röportajlar, emekçilerin yaşam koşullarının somut olarak gözler önüne serilmesi açısından ilgi çekici. Bu sayımızda, ortaokullu kardeşlerimizin bize gönderip yayınlanmasını istedikleri bu röportajları yayınlıyoruz. Bu tip çalışmalar hepimize örnek olsun!

Sorulan sorulara verilen yanıtlar :

●

— Ismim Rahibe.
— Evimiz kira. Evimize haftada 500 TL. giriyor.
— Evimiz bir oda, bir salon
— Evde sadece babam çalışıyor.
— Ailemiz dört kişidir.
— Haftada bazan 250 gr. et yiyoruz.
— Evimiz sağlık koşullarına uygun değil.

●

— İsmim Füsun.
— 13 yaşındayım.
— İlkokula gidiyorum. Bu sene bitirdim.
(Utanıp yanımızdan kaçıyor.)

●

— İsmim Bekir.
— İlkokula gidiyorum.
— Evimiz sağlık koşullarına uygun değil.
— Et, süt, yumurta, bal, ayda evimize 2 kere giriyor.
— Sinema, tiyatro gibi yerlere gidemiyorum.
— Okuduğum kitaplar: Teksas, tommiks

— Adım Birol.
— İlkokula gidiyorum.
— Sinemaya ayda 3 - 4 defa gidiyorum. Diğer saydıklarınıza (Tiyatro) hiç gitmedim.
— Et, süt, yumurta, bal, ayda iki defa evimize giriyor.
— Evimiz sağlık koşullarına uygun.
— Teksas, tommiks, kitaplarını çok seviyorum.

●

— Emine Ergüler.
— Evimiz kiralıktır.
— 57 yaşındayım.
— Geçimimi emekli parasıyla karşılıyorum.
— Ailemiz üç kişidir.
— Ayda bir ya da üç kere 250 gr. et yiyoruz.
— Çocuklarıma hergün yumurta, et, süt yediremiyorum.

●

— Beyim Kürt'tür.
— Beyim ne iş bulursa yapıyor.
— Gıda durumumuz kötü. Bazan 2 - 3 gün yemek yiyemiyoruz.
— Evimize mutlaka bir gazete giriyor.
— 5 tane çocuğum var.

●

— Adım, Zeynep Doğan.
— Aldığımız para geçimimize yetmiyor.
— Sizin saydığınız yiyeceklerin hiç birini (et, süt, yumurta) yiyemiyoruz.
— Evimiz sağlık koşullarına uygun değil.
— Sinema, tiyatro, gibi saydığınız şeylere hiç gitmedim.
— Sigortalıyım, ama aldığım para yetmiyor.
— Altı tane çocuğum var.
— Okuma - yazmam yok.

YENİ DERS YILI İÇİN NE DÜŞÜNÜYORLAR

Velilerimiz ne diyor?

MEHMET TURAN (Perfektüp'te işçi, 3 öğrenci babası) —

Burjuvazi tarafından gençlik üzerine yöneltilen saldırılar «Yolumuz işçi sınıfının yoludur» diyen gençlerimizi katetmek amacındadır.

Faşistler, Maocu bozkurtları gençler üzerine salmakta ve gençliğin anti - faşist birliğini parçalamak istemektedirler.

Burjuvazi ülkemizdeki ekonomik bunalımı ve işsizliği halkın gözleri önünden kaçırarak anarşi yaratıp okullara faşist ve Maocu bozkurtları salmaktadır.

İşçi sınıfından kopuk hareketler, işçi sınıfına zarar getirmektedir. Tüm genç arkadaşlarla faşizme karşı Ulusal Demokratik Cephe (UDC)'de birleşerek burjuvaziye karşı çıkmalıyız.

Emine Yaran (işçi)

Dört öğrenci velisiyim. Ders kitaplarının ve defterlerin pahalılığından şikâyetciyiz. Çocuklarımızın okul masraflarını karşılayamıyoruz. Üstelik okullarda can güvenliği yok. Ders kitapları da gerici ve anlamsız. Ben de diğer öğrenci velileri gibi böylesi ders kitaplarının kaldırılmasını, çocuklarımıza can güvenliği sağlanmasını istiyorum.

Öğretmenlerimiz ne diyor?

HACER ALKAŞI (Kız Ortaokulu İngilizce öğretmeni) —

Biz öğretmenler, faşist nitelikte, tek taraflı koşullandırılmış kafalar yetiştiren kitaplara karşı savaşımımızı sürdürüyoruz.

Bozuk düzenle beraber bozuk eğitim de sürüp gelmektedir.

Paranın korkunç değer kaybı, kağıt fiyatlarının yüzde yüz zam görmesi durumu ders kitaplarına da yansımaktadır. Emekçi aile çocukları için bu başlı başına bir sorundur.

Ana, babalar, her akşam çocuklarını «Acaba eve dönecek mi» diye merakla bekler oldular. Kendi can güvenliğinden emin olmayan öğretmenin ve öğrencinin ne denli başarılı olacağı herhalde düşünülmesi gereken bir sorundur.

MEHMET ŞAHİN (Lise öğretmeni) —

«Eğitim etkinliklerinin temelinde ekonomi yatar» yargısını tümümüz bilmeliyiz. Ülkemizin ekonomisi, dışa bağımlı çarpık kapitalist bir nitelik taşıdığına göre, dört dörtdük bir eğitim beklemek olası değil! Bir yandan eğitimle ilgili sorunları ele alıp, özümlerken, öte yanda «Ekonomiyi düzeltme» girişimlerinde işçi sınıfı ve onun politik örgütü ile birlik dayanışma içinde olmak gereğini savunurum.

Arkadaşlarımız ne diyor?

HASAN TOPRAK (Lise öğrencisi) —

Faşistlerin saldırı ve baskılarını arttırdıkları, faşizme geçit aradıkları bir dönemdeyiz. Bu nedenle önümüzdeki ders yılı süresince faşist baskılar alabildiğine yoğun olacaktır.

CHP ağırlıklı hükümetin kaypak tutumu yeni okutulacak kitaplarda da kendini gösterecektir.

MİNE ÖZGENÇ (Lise II öğrencisi) —

Bizler emekçi çocuklarıyız. Bu ders yılında da, geçen ders yılındaki sorunlarla karşılaşacağımıza eminim.

Sorunlarımız önemlidir: Can güvenliğimiz, gerici ders kitapları, gerici eğitim, kitap ve defterlerin pahalılığı, gerici disiplin yönetmelikleri en önemli sorunlarımızı oluşturmaktadır.

Forum

LİSELİ GENÇLİK — Sayın Ahmet Özbek, yeni öğrenim yılı üzerine düşünceleriniz nelerdir?

AHMET ÖZBEK — Ortaöğrenim gençliğinin çok sayıda akademik - demokratik sorunu var. Can güvenliği ve öğrenim özgürlüğü, eğitimdeki fırsat eşitsizliği, eleyicilik, gerici ders kitapları, eğitimdeki ulusal ayrıcalık, ders araç-gereçlerinin pahalılığı ve bunların dışında daha bir çok sorun, ortaöğrenim gençliğinin can alıcı sorunları olarak çözüm beklemektedir.

Can güvenliği ve öğrenim özgürlüğü sorunu hâlâ güncelliğini yitirmemiştir. Çünkü, okul çevrelerindeki faşist saldırı ocakları, MHP, Ülkücü Gençlik Derneği, Ülkü Ocakları dağıtılmadan, faşist yöneticilerin görevine son verilmeden «Can güvenliği ve Öğrenim özgürlüğü» sağlanamaz.

Eğitimimizdeki fırsat eşitsizliği - eleyicilik'in kalkması için somut bir girişim yoktur. Fırsat eşitsizliğine neden olan, özel okul, kolej ve dersaneler kapatılmamıştır. Ulusal ayrıcalığa son verilmemiştir. Kürt çocuklara zorla türkçe okutulmaktadır. Kürt çocukları her türlü araç ve gereçlerden yoksun olarak okumaktadır. Meslek liselilere tam üniversite ve sigorta hakkı tanınmamıştır.

Tüm bunlar, yeni öğrenim yılı sonunda, gene yüzbinlerce emekçi çocuğunun elenmesi açıkta kalması, işsizler ordusuna katılması demektir. Kahve köşelerine itilmesi demektir. Bir avuç özel okul, kolej mezununun ve paralı kurs görenlerin üniversiteye doluşması demektir.

Ders kitapları sorunu ise, gene yerli yerinde duruyor. Hükümet bu konudaki istemlerimize, demokratik yöntemlere kulak asmıyor. MC döneminde yürürlüğe konan gerici faşist ders kitapları yürürlükten kaldırıldı. Ancak, yeni yürürlüğe konan ders kitapları MC döneminden önce okutulan ders kitaplarıdır ve bunlar da diğerleri gibi gerici-faşist karakter taşımaktadır. Bunlar, uyutmaca taktikleridir, soruna çözüm değildir. Oysa yeni ders kitapları; ilerici - devrimci öğretmen, öğrenci, işçi ve köylü kuruluşlarının, halktan yana bilim adamlarının, Türk Dil Kurumu'nun da içinde bulunacağı ÖZERK BİR BİLİMSEL DEMOKRATİK KURUL tarafından hazırlanabilir, hazırlanmalıdır. Böylece ders kitapları sorunu çözümlenebilir.

İLERİCİ LİSELİLER DERNEĞİ (İLD) GENEL BAŞKANI AHMET ÖZBEK:

«YENİ ÖĞRENİM YILINDA, İLD DİMDİK AYAKTA»

Ayrıca, ders kitaplarının okul araç-gereçlerinin pahalılığı dar gelirli aileleri epey masrafa sokuyor, onları sıkıntıya itiyor.

Kısaca, ortaöğrenim gençliği, yeni öğrenim yılında da tüm bu sorunları yaşayacak.

LİSELİ GENÇLİK — Sayın Özbek, yeni öğrenim yılında İLD'nin konumu nedir? Çalışmaları neler olacaktır?

AHMET ÖZBEK — İLD, geçen öğrenim yılı başlarında ortaöğrenim gençliğinin alınteriyle kuruldu. Kurulmasıyla birlikte hızla gelişmeye, yığınsallaşmaya, güçlenmeye başladı. Bu gelişim, gerici-faşist güçlerin yüreğine korku saldı. Gerici-faşist güçler ardı arkası kesilmeyen saldırılara başladı. Bu saldırılar sonucunda çok sayıda İLD üyesi yaralandı, öldürüldü.

II. MC, giderayak, saldırılarını ilerici devrimci kişi ve kuruluşlar üzerinde yoğunlaştırıyor. Demokratik örgütleri kapatıyordu. İLD'yi de giderayak 3 ay süre ile kapattı.

Gerici-faşist güçler, İLD'yi kapatmakla, onu ortaöğrenim gençliğinin yüreğinden, bilincinden söküp atacaklarını zannettiler. İLD, kapatıldıktan 3 ay sonra açıldı. İLD Şubeleri açıldı. Yurt çapında, liselerde kök saldı.

Yeni öğrenim yılında da, İLD dimdik ayaktadır.

LİSELİ GENÇLİK — Sayın Ahmet Özbek, ortaöğrenim gençliğine iletmek istediğiniz bir mesajınız var mı?

AHMET ÖZBEK —

Yeni öğrenim yılında, anti faşist, anti-emperyalist eylem birliği için, İLD kalıcı adımlar atacak, atılımlar yapacaktır. İLD, I. Olağan Kongresi'ne hazırlanmaktadır. İLD'nin kongresi, ortaöğrenim gençliğinin anti - faşist, anti - emperyalist eylem birliği için önemli bir dönemeç noktası, güçlü bir atılım olacaktır.

BİZ: OKUL, KİTAP, BARIŞ İSTİYORUZ!
EMPERYALİZM: SAVAŞ VE SİLAHLANMA!

Gezegenimiz, güzel. Memleketimiz şirin. Nimetleri saymakla bitmez. Yaşam taptaze, canlı, cıvıl cıvıl. Dünya halkları, Türkiye insanı, genci yaşlısı hep barıştan, dostluktan yana. İçimizde mutlu, doyasıya yaşanası bir dünya özlemi. Ortaöğrenim gençliği olarak, öncelikle kişiliğimizi geliştirecek, sömürü ve zulme karşı savaştan, savaşa karşı barıştan yana, üretime yönelik, demokratik, halktan yana bir eğitim sistemi, güvenilir bir gelecek istemi ile titriyor yüreklerimiz.

Ama hâlâ açlık var dünyada ve memlekette. Sefalet var. Adaletsizlik var. «Yarın ne olacak?» kuşkusu, kaygısı var. Gerici - faşist baskı ve saldırılar var. Hergün; sokakta, bir köşebaşında, okulda, sırada, kurşun yiyip öldürülme endişesi var. Ölüm var. Elini kolunu sallaya sallaya, özgürce yürüyememek var, sokakta, meydanlarda, tek başına, eşinle - dostunla, sevdiğinle...

Niye bütün bunlar?

Kimdir, nedir bütün bunların nedeni, sorumlusu?

Kimdir, nedir bu düşman?

Bu düşman, EMPERYALİZM'dir

EMPERYALİZM'dir okulumuza, kitabımıza, aşımıza ekmeğimize, yaşamımıza göz koyan. Emperyalizmdir bu yılan, bu çıyan.

Iyi tanıyalım, iyi bilelim bu düşmanı. Ki bir an önce kökünü kazımamız daha kolay olsun, daha az acılı, daha az ağrılı olsun.

EMPERYALİZM SAVAŞ DEMEKTİR

Dünyadaki dev tekelci şirketler, onların hükümetleri, kârlarına daha çok kâr, zenginliklerine daha çok zenginlik katabilmek için, sömürge ve pazarları, hammaddeler için, dünyayı paylaşmak için, hep insanları birbirlerine kırdırdılar. Savaşlar çıkardılar. Bu savaşlarda milyonlarca aile ocağı söndü, milyonlarca insan mutsuzluğa, ölüme gömüldü sakat kaldı.

BIRİNCİ EMPERYALİST PAYLAŞIM SAVAŞI
(1914 - 1918)
10 MİLYON ÖLÜ
20 MİLYON SAKAT
338 MİLYAR DOLAR DEĞERİNDE MAL VE EŞYA YERLE BİR OLDU.

Emperyalizmin kâr ve iktidar hırsı bir dünya savaşıyla bitmedi. Faşist Musolini İtalya'sı Habeşistan'ı (Etyopya) işgal etti.

...
Geliyorlar TARANTA-
BABU,
seni öldürmeye geliyorlar.
...
Geliyorlar TARANTA-
BABU,
Kimi Napoli'den
Tirol'den kimi.
Kimi doyulmamış bir ba-
kıştan
yumuşak
ve sıcak
bir elden kimi...
Geliyorlar TARANTA-
BABU,
geliyorlar içinden bir yan-
gın alevinin.
Ve bayraklarını dikip
samandan damına
senin toprak evinin,
gelenler
geri dönseler bile eğer,
kanlı kesik sağ kolunu So-
mali'de bırakan
Torino'lu tornacı artık
çelik çubukları ipek gibi
öremeyecek...
Ve kör gözleriyle bir daha
Sicilyalı balıkçı
denizlerin ışığını göreme-
yecek.

Geliyorlar TARANTA-
BABU.
Bu ölmeğe ve öldürmeğe
gönderilenler
kanlı sargılarına birer
birer
teneke haçlar takıp dön-
dükleri gün,
büyük ve âdil Roma'da
hisse senetleriyle aksiyon-
lar yükselecek,
ve gidenlerin ardından
yeni efendilerimiz
ölülerimizi soymaya ge-
lecek...
(Nâzım HİKMET)

Nazi Almanyası Avusturya'ya el koydu.

...

Diyorlar ki, harbi Hitler
çıkardı.
Peki Hitler'i kim çıkar-
mış?
Alaman bankaları ve tröst-
leri kendilerini tehlikede
görmeseydiler
ve desteklenmeseydiler
solculara karşı kavga-
larında
İngiliz, Fransız, Amerikan
ortakları tarafından
ve hep beraber
Nazileri tutup yükselt-
meseydiler,
ve Alaman orta sınıfları
geçenki harbin sonunda
darmadağın olmasaydı
ve bir çift çizmeye
bir kangal sucuğa satıl-
maya hazır,
ümitsiz, aç, perişan
yığınlarla serseri dolaş-
masaydı kaldırımlarda
ve ihanet etmeseydi sos-
yal-demokratlar
Hitler, bugünkü Hitler ola-
bilir miydi?
(Nazım HİKMET)

Franko faşizmi, İspanya Cumhuriyetini kanla boğdu.

...

Sen Madrid kapısındasın.
Karşında en güzel şeyle-
rimiz:
ümidi, hasreti, hürriyeti
ve çocukları öldüren bir
ordu.
Kar yağıyor
ve ben şimdi düşünürken
seni
şurana bir kurşun sapla-
nabilir,
ve artık bir daha
ne kar, ne rüzgâr, ne
gece...
Kar yağıyor
ve sen böyle «Non passa-
ran» deyip
Madrid kapısına dikil-
meden önce
her halde vardın.
...
Ve parçalandı üniversite
mahallesinde
bir İtalyan tankının teker-
lekleri altında kitapların.
(Nazım Hikmet)

Emperyalizmin en gerici unsurlarının açık diktatörlüğü demek olan faşizm, 1941'de dünyanın ilk sosyalist devleti Sovyetler Birliği'ne saldırdı.

İKİNCİ EMPERYALİST PAYLAŞIM SAVAŞI
(1939 - 1945)
54 MİLYON ÖLÜ
90 MİLYON YARALI
28 MİLYON SAKAT
4 BİN MİLYAR DOLAR DEĞERİNDE MAL VE EŞYA YERLE BİR OLDU.

BU SAVAŞTA
405.000 Amerikalı
469.000 İtalyan
375.000 İngiliz
650.000 Fransız
1.000.000 Çinli
1.706.000 Yugoslav
2.000.000 Japon
6.000.000 Alman
20.000.000 Sovyet yurttaşı hayatını kaybetti.

İkinci Dünya Savaşı'nda Amerikan şirketleri 123 milyar dolar. Alman tekelleri 70 milyar mark kâr yaptılar.

1945'DEN SONRA 97 YERDE SAVAŞ ÇIKTI

İkinci Dünya Savaşı'ndan bu yana, dünya nüfusunun yarıdan fazlasının yaşadığı 61 ülkede emperyalizm bölgesel savaşlar çıkardı. Bu savaşların 29'una İngiltere, 12'sine Fransa, 1'üne Portekiz, 3'üne İsrail doğrudan doğruya katıldı. Asya'da 47, Amerika'da 30, Amerika kıtasında 24 yerel savaş ve askerî harekât oldu.

Avrupa'da ise savaşın önlenmesinin ana nedeni, başta Sovyetler Birliği olmak üzere sosyalist ülkelerin ekonomik ve askerî gücüdür. Ne var ki bu kıtada savaşı göze alamayan emperyalistler, her türlü politik, ideolojik ve askerî kışkırtmalardan geri durmadılar.

Emperyalizmin, dünya devrimci sürecinin üç ana gücü, başta dünya sosyalist ülkeler sisteminin belirleyici rolünün güçlenmesi, kapitalist ülkelerdeki işçi sınıfı hareketi ve ulusal kurtuluş hareketlerinin yükselişi ile sömürü alanı daraldıkça, geriledikçe saldırganlığı da artıyor. Ve emperyalizm, her fırsatta savaşı körüklemek için elinden geleni ardına koymadı, koymuyor.

AMERİKA'NIN VİETNAM'DAKİ BARBARLIKLARI UNUTULMADI

İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra, insanlığın tanık olduğu

en geniş çapta yığınsal cinayetler, kıyım, Amerika Birleşik Devletleri (ABD) tarafından Vietnam halkına karşı işlendi.

Emperyalist yılanın başı Amerika, Vietnam'da 11 yıl, cinayet ve gaddarlığın her türlüsüne başvurdu. Güneydoğu - Asya'daki bu küçük ülkenin bağımsızlık ve sosyalizm yolundaki savaşımını boğmak için buraya 2,5 milyon asker yolladı. 6 yıl süren İkinci Dünya Savaşı'nda atılan bombalardan üçbuçuk defa daha fazla bomba ve zehirli gaz Vietnam'a yağdırıldı. Güney Vietnam'da sivil halktan 1 milyon 350 bin kişi öldü ve yaralandı. 6 milyon Güney Vietnamlı evsiz - barksız kaldı.

Ne var ki yiğit Vietnam halkı, gençliği boyun eğmedi, yılmadı. Başta Sovyetler Birliği olmak üzere sosyalist ülkelerin, diğer barışsever güçlerin desteği ile Amerika emperyalizmini yendi, bağımsızlık ve özgürlüğünü korudu.

Bu savaşlarda 56 bin Amerikan askeri öldü. Barıştan yana olan Amerikalılar, Vietnam'da savaşmaya yanaşmadı. Kimi askerlik belgelerini yaktı, Vietnam'a gitmedi, bir kısmı da Vietnam halkının yanında, safında dövüştü.

VİETNAM SAVAŞI VE EMPERYALİST TEKELLERİN KÂRLARI

Vietnam saldırısının hızlandırıldığı 1964 - 1968 yılları arasında Amerika'daki dev silah şirketlerinin kârlarına göz atmak, bu barbarlığın nedenleri anlamaya yeter.

Silah şirketi	1964 yılı kârı	1968 yılı kârı (Dolar)
General Motors	5 milyar	22 milyar 760 milyon
Ford	4 milyar	14 milyar 80 milyon
General Elektric	3 milyar	8 milyar 380 milyon
Boeing	1 milyar	3 milyar 270 milyon
United Aircraft	1 milyar	2 milyar 410 milyon
General Dynamics	1 milyar	2 milyar 6 milyon

ENDÜSTRİ-SANAT MESLEK LİSELERİNDE NE OLUYOR?

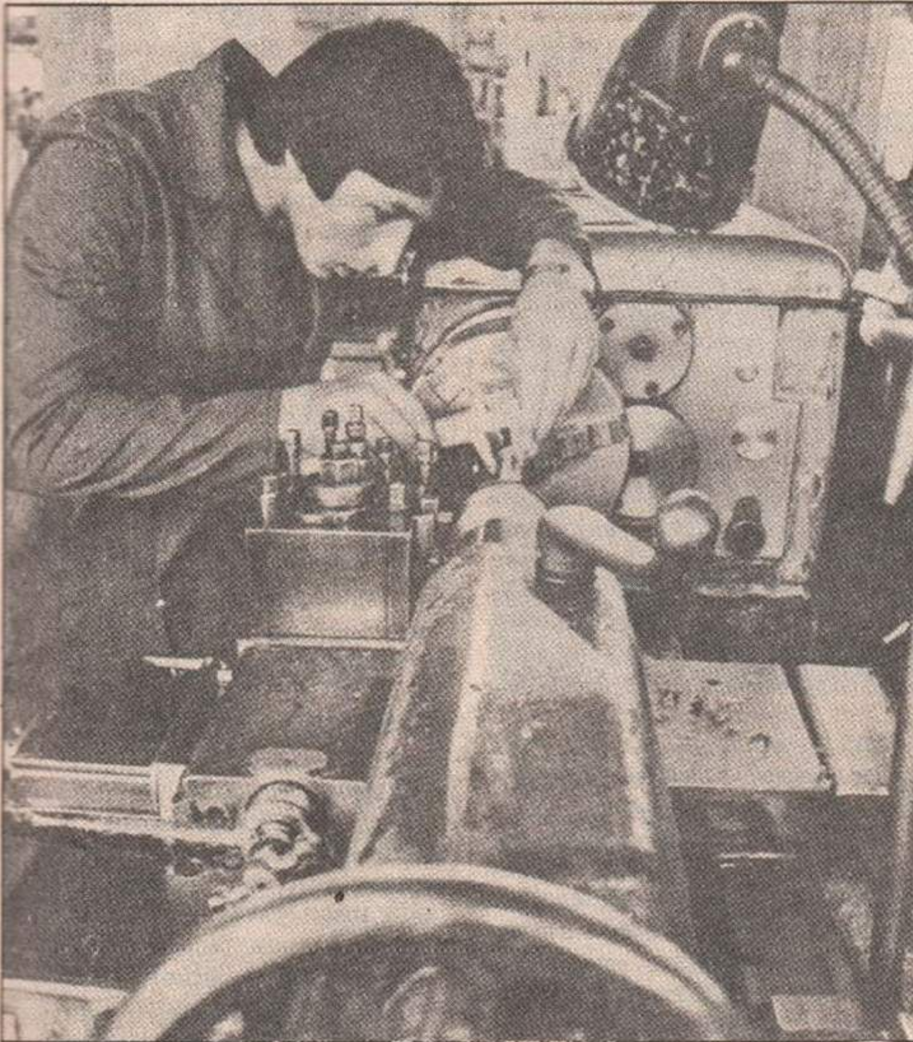
Ülkemizde emperyalizme bağımlı çarpık kapitalist yapı kendine uygun bir çağdışı eğitim sistemi yaratmıştır. Bu durumun belki de en açık biçimde ortaya çıktığı yer: **ENDÜSTRİ - SANAT MESLEK LİSELERİ**'dir.

Bu okullarda okuyan arkadaşlarımızın ve ailelerinin tercihlerinin altında ekonomik nedenler yatmaktadır. Lise mezunu olan her 10 öğrenciden 9'unun üniversiteye giremediği, «kitap, kurs, dersane» gibi olanaklardan «mahrum» olan öğrencilerin işinin şansa kaldığı, artık üniversite mezunlarının bile açıkta, işsiz kaldığı bugünkü koşullarda; ailesi orta katmanlardan, emekçi sınıflardan olanlarımız sanat liselerine gönderilmektedir. «Daha çabuk, daha az masrafla meslek sahibi olma ve daha çok iş bulma şansı!..» İşte köylerden, kasabalardan, gecekondu semtlerinden onbinlerce aileyi, emekçi çocukları olan arkadaşlarımızı bu okullara «mecbur» eden budur!

Endüstri - sanat meslek liseliler, gerek sınıfsal yapısı, gerekse «geleceğin işçileri» olarak ortaöğrenim gençliğinin toplumsal önemi en fazla olan kesimidir.

«ÜCRETLİ KÖLE» YETİŞTİRME POLİTİKASI

Bu önemin farkında olan holdingçi patronlar, fabrikatörler ve onların iktidarları bir yandan ders programlarını «üniversiteye girmeyi olanaksız kılacak biçimde» düzenleyerek, bizi, özgürce seçim yapabilme olanağı bırakmadan, fabrikalara aktarırlar. Diğer yandan da işçi sınıfının ekonomik, demokratik, politik hareketini zayıflatmaya, çok yönlü denetim altında tutmaya çalışırlar.

Holdingçi büyük patronlar, tekelciler, endüstri - sanat meslek liselileri «kaliteli mal» olarak görmektedirler.

Azgın kapitalist sömürü çarkı bu arkadaşlarımızı daha okul sıralarında karşılamaktadır. Atölye saatlerinde ürettikleri mallar üzerinden «vurgun» yapılmakta, okul dışından gelen siparişleri yapan öğrencilere emeklerinin karşılığı ya hiç verilmemekte, ya da verildiğinde ise komik denecek bir pay olmaktadır. Tatilde yapılan 150 saatlik zorunlu staj için de aynı şey geçerlidir. Aynı zamanda «iş tecrübesi», diye meslekle ilgisi olmayan angarya işler yaptırılmaktadır.

Okula uzak çevrelerden gelen arkadaşlarımız; özel yurt ve ev sahiplerinin insafına bırakılmışlardır.

HASIRALTI EDİLEN SİGORTA HAKKI!

«Öğrenme» aşamasında kişi bir hata yapabilir. Ya da üzerinde çalışılan mekanizmadaki bir bozukluk her an bir kazaya yol açabilir. Bunun örneklerine sık sık rastlanmaktadır. Bugün, endüstri - sanat meslek liselerinde bu soruna eğilinmemektedir. 19 Ocak 1976 tarihli Tebliğler Dergisi'nde sözü edilen sigorta hakkı, daha sonra getirilen «ek maddeler»le hasıraltı edilmiştir.

Bu ve buna benzer daha pek çok sorunu olan endüstri - sanat meslek liseli arkadaşlarımız acil ekonomik, akademik - demokratik istemleri için safları sıklaştırmalı, birlik olmalıdır.

DERS KİTAPLARIMIZI BÖYLE DÜZELTELİM

MİLLİ GÜVENLİK BİLGİSİ

(Bu kitap Genelkurmay Başkanlığınca kurulan bir komisyon hazırlatılmış, Talim ve Terbiye Kurulunun 6/7/1973 tarih ve 433 sayılı kararıyle ders kitabı olarak kabul edilmiştir.) Ve o gün, bugün yürürlüktedir. Değiştirilmemiştir.

...**«Ailede Milli Güvenlik, çocuğun sağlık şartlarına uygun doğuşuyla başlar...» (Milli Güvenlik Bilgisi Kitabı, sayfa: 5)**

Bir çocuğun sağlıklı olarak dünyaya gelmesi ile «Ailede Milli Güvenlik» kavramının birlikte düşünülmesi ve bir insan yavrusunun sağlıklı olmasına yalnızca bu açıdan bakılması; faşist rejimlerin, Musolini ve Hitler gibi faşist liderlerin ırkçı anlayışlarına uygulama alanı seçtikleri en önemli noktalardan biridir. Ve, Alman Milletinin, ırkının «Milli Güvenliği» için, bu çabanın çocuklardan başlaması gerektiğini şöyle söylüyordu Führer (Başbuğ) hazretleri :

«Irkçı devlet, ırkı toplum hayatının merkezi haline getirecektir, onun saf kalması için çalışacak, çocuğun bir millet için en kıymetli varlık olduğunu ilan edecektir.» (Adolf Hitler, KAVGAM, Yağmur Yayınları, sayfa : 403)

Ve bunun için de iki önemli «Milli Güvenlik» önlemi söylüyordu :

Birincisi : «En iyi bir çağın doğuşuna yol açmak işi, ırkçı kavramlar getiren ırkçı devlete ait olacaktır: İnsanlar, köpek, at, kedi cinsinin islahı ile değil, daha çok insan ırkının islahı ile uğraşacaklardır. İnsanlık tarihinin bu devrinde, gerçeği anlayan bazı kimseler feragat gösterip susacaklar, bazıları da kabiliyetlerinin sevincini tadacaklardır.» (Adolf Hitler, KAVGAM, Yağmur Yayınları, sayfa: 405)

Ve üstün, safkan ırk yaratmak için, en güçlü, kuvvetli, «damızlık» kadın ve erkekler cinsel birleşmenin yapıldığı «insan haraları» (çocuk fabrikaları) için toplandı, faşist Hitler Almanya'sında.

İkinci önlem olarak ise; zayıf ve güçsüz insanları terketmek, yoketmek gerektiğini buyurdu Hitler. Ve onbinlerce insan, ölüm kamplarında, fırınlarda, «Safkan bir ırk için» yokedildi, yakıldı.

Çünkü, faşizm için sağlıklı bir çocuk, yarın, savaşacak güçlü bir asker demekti. Diğer güçsüz insanları, «aşağı ırktan olanları» ezip geçebilecek, dünyaya üstün bir insan ırkını egemen kılacak bir asker...

HAYIR! ÇOCUKLAR YAŞAMAK İÇİN DOĞARLAR, PARABABALARI UĞRUNA SAVAŞMAK İÇİN DEĞİL!

Bugün, ulusal güvenliğin, başka uluslardan geleceği söylenen sözde «tehlikelere karşı» silahlanmakla sağlanacağı yolundaki emperyalist koşullandırma yüzünden, çocuklara süt, besin, kreş, okul, eğitim sağlamak için harcanabilecek paralar silahlanmaya yöneltilmekte, emperyalist silah tüccarlarının ceplerine akıtılmaktadır. Bugüne kadar ülkemizde, bütçenin %45 - 50'si NATO giderlerine, silahlanma harcamalarına ayrılırken, eğitime ayrılan ödenek sadece %2'dir. Tüm bunların sonucunda, çocuklar temel gereksinimlerinden yoksun kalmakta, dahası dünyaya borçlu gelmektedirler. İnsanların gerçekten barış ve güvenlik içinde yaşaması için, savaş tehlikesinin önlenmesi, silahlanma harcamalarının insanlık yararına, ülkemiz çocuklarının, gençliğinin, halklarının yararına alanlara kaydırılması gerekir.

...**«Beden eğitimi derslerinden yararlanılarak savaş gücünün artırılmasına çalışılır.» (M.G.B.K., sayfa: 5)**

Kitabı hazırlayanlar (Genelkurmay Başkanlığınca kurulan komisyon) bugüne kadar çeşitli ordu yetkililerinin «ordunun tarafsızlığı» konusunda söyledikleri sözlere gölge düşürmüyor mu? Nedense, spor çalışmalarının, beden eğitiminin burada belirtiler «savaş gücünün artırılmasına» yönelik amacı, faşist liderlerin, Musoli'nin, Hitler'in ve Türkiye'de bugün açıkça çalışma olanağı bulabilen faşist bir partinin, Milliyetçi Hareket Partısı (MHP) Başbuğunun ve onun faşist kadrolarının görüşleriyle o kadar benzerlik gösteriyor ki...

İşte size iki çarpıcı örnek:

«Beden eğitimi ana hatları ile askerliğe hazırlamak şeklinde olacaktır. O zaman ordu, eskiden olduğu gibi, gençlere manevranın hazırlık bilgilerini öğretme ihtiyacı duymayacaktır. Askere gelenler acemi erler olmayacaktır. Ordunun vazifesi, beden terbiyesi görmüş bir genci asker yapmak olacaktır.

Irkçı devlette ordu, gençlere yürümeyi, silah taşımayı öğretmek sorunda kalmayacak, ordu onlar için Vatanî Eğitim Yüksek Okulu olacaktır. Delikanlı yalnız hakettiği bir tekdir karşısında değil, haksızlığı da sessizce karşılamasını öğrenecektir.» (ADOLF HİTLER, KAVGAM, Yağmur Yayınları, sayfa: 413 - 414)

«...Özellikle gençler için spor yapma imkanları araştırılmalı, judo, karate, boks, tekvando gibi yakın döğüşle ilgili sportif çalışmalara ağırlık verilmelidir.» (NECDET SEVİNÇ, ÜLKÜCÜYE NOTLAR Dede Korkut Yayınları, 3. baskı, sayfa: 32).

Faşizm, aynı zamanda, dizginlenmemiş bir şovenizm ve yağma savaşı demektir. Faşizm, çeşitli konularda ve alanında insan yararına olan her olumlu konuda olduğu gibi, spor ve beden eğitimi çalışmalarından da hep bu saldırgan, savaşçı amaçları için yararlanmaya çalışır.

TERİMLER...KAVRAMLAR...

DEVLET

DEVLET NEDİR, NASIL ORTAYA ÇIKMIŞTIR?

«Devlet sorunu, burjuva sosyologları tarafından en anlaşılmaz hale getirilen sorundur» diyor, Lenin. Bu, karıştırmaların, anlamsız hale getirmelerin nedeni ise, diğer hiçbir sorunun, egemen sınıfların çıkarlarına bu kadar dokunmamasındandır.

Sadece işçi sınıfının bilimi, Devletin kökeni, yapısı ve toplumsal hayat içindeki rolü hakkında bilimsel bir açıklama vermiştir.

Devlet, bir sosyo - ekonomik kuruluşta, ekonomik egemenliği elinde bulunduran sınıfın, kendi çıkarlarını diğer sınıf ve katmanlara kabul ettirmesini ve bunları güvence altında tutmasını sağlayan, «bir sınıfın, bir başka sınıfı baskı altına almasını sağlayan mekanizmadır.» (Lenin)

Devlet, toplumun tarihsel gelişmesinin bir ürünüdür. Devlet her zaman varolmamıştır. Çok eski çağlarda, ilk ilkel toplumda, ne özel mülkiyet ne de sınıflar varken, devlet de yoktu. Devlet, Köleci toplumda, özel mülkiyet ve sınıflar ile beraber ortaya çıkmıştır: köleler ve köle sahipleri.

Devletler, hizmet ettikleri toplumsal sınıfa, üzerinde vücut buldukları ekonomik yapıya göre sınıflandırılır.

Sömürünün Egemen Olduğu Toplumda Devlet

Sömürünün egemen olduğu toplumda devletin — köleci, feodal, kapitalist- başlıca iki özgün işlevi vardır: İç işlev ve dış işlev. İç işlevi: Ekonomik egemenliği elinde bulunduran sınıfın mülkiyetini koruyup çoğaltmak ve sömürülen çoğunluğu baskı altında tutmak. Sömürücü sınıflar sözkonusu işlevi yerine getirmek için uygulayacakları yöntemleri belirlerler ki, bu yöntemler, dine dayalı mülkiyet savunuculuğundan tutun da, apaçık vahşice uygulamalara kadar uzanır. Devletin dış işlevi ise: Diğer devletlerin topraklarını ele geçirmek ve diğer sömürücü devletlerin saldırılarına karşı koymaktadır. Sömürücü devletin dış siyaseti, doğrudan doğruya, iç siyasetinden doğar, onun bir uzantısıdır.

Burjuva devlet biçimleri türlü türlüdür, ama hepsinin de özü bir ve aynıdır.

«Bu devlet biçimlerinin hepsi, şöyle ya da böyle, son tahlil de muhakkak bir burjuva diktasıdır.» (Lenin)

Proletarya Diktatörlüğü

Proletarya diktatörlüğü sosyalist devriminden sonra kökünden yıkılan burjuva devlet mekanizması üzerine kurulmuştur. Nitelikse1 olarak yeni bir devlet tipidir ve kendine değin uzana gelen devlet tiplerinden, sınıfsal yapısı, örgütleniş biçimi ve devletin işleyişi ile köklü olarak ayrılır. Diğer eski devlet tipleri sömürücü sınıfın bir aleti, sömürülenlerin üzerinde bir baskı unsuru olup, bütün bu devletlerin temel amaçları: Sömürücü düzeni sağlamlaştırmak, geliştirmek, toplumu sömürenler ve sömürülenler olarak sonsuza kadar sürdürmektir. Buna karşılık Proletarya diktatörlüğünün amacı; işçi sınıfının iktidarı ile sömürücü sınıfı tamamen etkisiz hale getirmek, sınıfsız, sömürüsüz bir toplum kurmaktır.

Gelecek sayı:

Proletarya Diktatörlüğü Devletinden Bütün Halkın Devletine

ÖĞÜTLER... DÜŞÜNCELER...

Tembellik genel olarak tehlikelidir ama en tehlikelisi beyin tembelliğidir... Düşünmeyi ve her soruna bütünsel olarak bakmayı öğrenmek zorundayız. Bunun için zorlu bir çaba ve eğitim gereklidir. Beynin, aklın eğitilmesine, eleştirici ve özeleştirici bir yaklaşıma gerek vardır. Bir insan gece yatağına girdiğinde o gün boyunca ne öğrendiğini, neler elde ettiğini düşünmesi, bir hesap çıkarması ve çalışmasının olumlu veya olumsuz yanlarını incelemesi iyi bir şeydir. Bu yararlıdır, çok yararlıdır.

GEORGİ DİMİTROV

Doğudan...

EĞİTİMDE ULUSAL BASKI VE AYRICALIK

DERSLER	Haftalık Ders Saati	I. Dönem Notu	II. Dönem Notu	Yıl Sonu Notu
Türk Edebiyatı				
Türk Dili ve Kompz.				
Felsefe Grubu				
Psikoloji				
Tarih				
Sanat Tarihi				
Coğrafya		5		
Matematik		6		
[ ]				
Biyoloji				
Fizik (Fen Bil.)				
Kimya				
Yabancı Dil ( )				
Ahlak				
Milli Güvenlik				
Beden Eğitimi				
Seçmeli I ( )				
Seçmeli II ( )				
Din Bilgisi				
TOPLAM				
Devam etmediği günler		3		

Sınıf öğretmeninin öğrenci hakkındaki ... sonu...	I. Dönem

* şeklinde kırmızı mürekkeple gösterilecektir.

OKUL MÜDÜRÜ V. (Adı Soyadı ve imza)	OKUL MÜDÜR YARDIMCISI Adı Soyadı ve İmza
	Emel Şimşek

Geçtiğimiz günlerde bir mektup aldık. Ezilen ulusun genç kuşağından bir arkadaştan. Daha ortaöğrenimini tamamlama olanağı bulamadan çalışmaya başlamış. Mektubunda; bizim, ezilen ulus ortaöğrenim gençliğinin sorunları, ana dilde eğitim, ulusal baskı ve ayrıcalık konusundaki düşüncelerimizi öğrenmek istediğini yazıyor.

Hem bu arkadaşın sorularını yanıtlamak, hem de bu konuda ezilen ulus ortöğrenim gençliğinin sorunlarına değinmek, ilerici liselilerin savaşımındaki yeri ve önemini belirtmek amacıyla bu canalıcı konuyu açmak istedik.

Kuşkusuz ki bu sorun üzerine söylenecek çok şey var. Ancak ortaöğrenim gençliğinin her konuda olduğu gibi, bu konuda da görüşlerinin açık, net ve işçi sınıfının yolunda olması gerekiyor. Ortaöğrenim gençliğinin ulusal baskı ve ayrıcalığa karşı savaşımı büyük bir önem taşıyor. Bunun örgütlü, tutarlı ve maceracılıktan uzak olması gerekli.

ULUSAL BASKI EN ŞİDDETLİ ÖLÇÜDE GENÇLİĞİ DE HEDEF ALIYOR

Ulusal baskının en şiddetli ölçülerde gençliği de hedef aldığını söyleyebiliriz. Diğer yandan; ulusal baskıya karşı savaşım, gençliğin demokrasi ve özgürlük için verdiği savaşımdan ayrılmaz.

Sicilli bir faşist olan ve MC döneminde Eğitim Bakanlığının kilit yerlerinden birine getirilen R. Oğuz Türkkan, doğudaki Eğitim Enstitüsü ve öğretmen liselerine o bölgedeki gençlerden yalnızca % 25'lik bir kontenjan ayrıldığını açıklamıştı. Bu da gösteriyor ki; egemen sınıflar, ulusal baskı ve ayrıcalığın resmi düzeylerde yürütuldüğünü gizleme gereği bile duymamaktadırlar.

ULUSAL AYRICALIK... İŞTE ÖRNEKLER:

Silahlanmaya, NATO giderlerine kesenin ağzını alabildiğine açan gerici egemen güçler, ortaöğrenim gençliğinin özellikle ezilen ulus çocuklarının, genç kuşağının, ortaöğrenim gençliğinin eğitim - öğretim sorunlarına, istemlerine karşı hiçbir yenilik, değişiklik getirmemekte, sessiz kalmaktadırlar.

İstanbul'da 200'ü aşkın lise bulunuyor. Bunların 50'den fazlası özel okullar ve kolejler. Diğer yandan Doğu ve Güneydoğu bölgelerindeki durum ise içler acısı; Diyarbakır'da 22, Ağrı'da 11, Hakkari'de ise 6 lise bulunmaktadır. Yine buralarda öğretmen açığı büyük boyutlarda. Bize bu konuda en güzel belge, Diyarbakır Lisesi son sınıf öğrencisi olan bir arkadaşımızın elimizdeki karnesi. Bakıyoruz karneye; bu arkadaşımız sadece iki dersten not almış Coğrafya: 5, Matematik: 6. Peki diğer derslerden? Diğer dersler yok! Çünkü diğer derslere girecek öğretmen yok! İşte böyle mezun olan arkadaşımız, gelip, diğer büyük şehirlerdeki, büyük okullardan mezun olanlarımızla aynı üniversite giriş sınavına girecek. Sonucu kestirmek kolay olsa gerek. Ne dersiniz?.. Diğer birçok lisede de derslere ilkokul öğretmenleri, avukatlar, doktorlar, subaylar vb. gelmekte.

Sonuçta, üniversiteye girme oranı; İstanbul'da % 25,6 iken, Hakkari'de % 3,3, Van'da % 6,5.

Yol yok, okul yok, okullar varsa bile köylere kilometrelerce uzakta... Üstelik bir de ana dilde eğitim yapamamak olunca, Doğu'da ortaöğrenim gençliğinin sorunları daha da katmerleşiyor.

ULUSAL BASKI VE OKULDA ŞOVENİZM

Gerici ders kitapları ise, egemen güçlerin şovenizm, ırkçılık militarizm, savaş kışkırtıcılığı için propaganda malzemesi durumunda. Eğitsel kollar işletilmezler, işletildiği zaman da gerici - faşist yönetimlerin baskısı altında, onların ırkçı - şoven propagandalarına alet edilirler. Anma toplantıları, ulusal bayramlar, önemli günler, böylesi okul yönetimler tarafından şovenist propagandanın yoğunlaştırılıp genç beyinlerimizin ırkçı, kafatasçı birer robot olması için çabaların daha da hızlandırıldığı günler oluyor.

Kısacası, ezilen ulus ortaöğrenim gençliği üzerindeki ulusal baskı ve ayrım alabildiğine artarken, buna karşı ortaöğrenim gençliği, e ğ i t i m i n demokratikleştirilmesi yolunda her gün yeni kazanımlar elde ediyor. Türkiye ilerici liselileri bu savaşımda ezen ve ezilen ulus ortaöğrenim gençliğinin tek bir yürek, tek bir yumruk olmasını, örgütsel birliğini vargücüyle savunuyor. Bu uğurda bir yandan gerici egemen güçlerin baskılarına, diğer yandan, hertürden; gerici, bozguncu, ayrılıkçı akımların sekter, şoven tutumlarına karşın, gözünü budaktan sakınmaksızın işçi sınıfının aydınlattığı çözüm yolunda yürüyor.

Liseli Gençlik Dergisi olarak, tüm arkadaşlarımızdan; eğitimde ulusal baskı ve ayrıcalıkla ilgili mektup, yazı, röportaj ve savaşım haberlerini bekliyoruz. Sağlıcakla...

EKİM'DEN...

3 EKİM Dünya Sendikalar Federasyonu (DSF) kuruldu. (1945)
4 EKİM SPUTNİK uzaya fırlatıldı. (1957)
5 EKİM KOMİNFORM kuruldu. (1949)
6 EKİM İstanbul'un kurtuluşu. (1923)
7 EKİM Demokratik Almanya Cumhuriyeti (D.A.C.) kuruldu. (1949)
8 EKİM Che Guevara öldürüldü. (1967)
9 EKİM Balkan Savaşı başladı. (1912)
10 EKİM Çin'de burjuva devrimi. (1911)
11 EKİM Mudanya Silah Bırakışması. (1922)
12 EKİM Halk İştirakiyyun Fırkası kapatıldı. (1922)
13 EKİM Şark Demiryolları Grevi. (1920) / Ankara Başkent oldu. (1923)
19 EKİM Atatürk Büyük Söylev'i okudu. (1927)
20 EKİM İlerici Liseliler Derneği (İLD) kuruldu. (1977)
22 EKİM ABD Küba'yı abluka altına aldı. (1962)
24 EKİM Uluslararası Birleşmiş Milletler Günü.
25 EKİM Picasso doğdu. (1881) / Antep'in kurtuluşu. (1921)
27 EKİM Silahsızlanma Konferansı. (1955)
29 EKİM Cumhuriyet ilan edildi. (1923) / Cumhuriyet Bayramı.
30 EKİM Mondros Silah Bırakışması. (1918)

29 EKİM'LERE SAHİP ÇIKALIM!

İşçisiyle, köylüsüyle, kadını, erkeğiyle yaşlısı genciyle, «Yedi Düvele» karşı...

İşçisiyle, köylüsüyle, yaşlısı genciyle, tüm emekçi halkın «yedi düvel» dediği emperyalist güçlere ve yerli işbirlikçilerine karşı giriştiği ulusal kurtuluş savaşı utku ile sonuçlandırılmış, Türkiye Cumhuriyeti'nin kurulduğu ilân edilmiştir 29 Ekim 1923'te...

Türkiye ilerici, yurtsever gençliği de bu savaşın içinde yer aldı.

Ancak kurtuluştan sonra, savaşta başı çeken ulusal burjuvazi erki ele geçirince, emekçi halkın özlemini çektiği demokratik dönüşümleri yapmadı. İşçi sınıfının önderlerini Karadeniz'de boğdurtarak işe başladı. İzmir İktisat Kongresi'yle birlikte, devlet eliyle burjuvaziyi palazlandırma girişimleri başlatıldı.

Egemen güçler, ulusal bağımsızlığımızı kanı, canı pahasına kazanan emekçi halkımızın dirimsel istemlerine sırt çevirdiler.

Gerici, işbirlikçi nitelikleriyle Cumhuriyet düşmanı olan bu güçler, hiç bir zaman ulusal çıkarlarımızın savunucusu olamazlar.

2,5 milyon çocuk okuma - yazma olanağından yoksunken NATO'lara, silahlanma harcamalarına bütçenin % 42'si ayrılıyor. BU BİR CİNAYETTİR! Üniversiteye giremeyenlerin sayısı 300.000'i aşıyor. Diplomalı işsizler ordusu başlı başına ulusal bir sorun durumunda. Faşist cinayet şebekelerinin ölüm pusuları kurduğu, kan saçtığı, öğrenim özgürlüğü ve can güvenliğinin olmadığı bugünkü koşullarda her yıl yüzlerce ilerici yurtsever öldürülüyor. Binlercesi yaralanıp sakat bırakılıyor. Düşüncelerinden dolayı insanlar işkence görüyor, zindanlara atılıyor.

Ama bütün bunlara karşılık, meydanı boş zannedip ulusal bağımsızlığımızı ABD emperyalistlerine peşkeş çekenlere, işbirlikçi gerici güçlere, holdingçilere, büyük toprak beylerine karşı tüm ulusal demokratik güçler işçi sınıfının öncülüğünde ulusal bağımsızlık ve yüzüstü bırakılan demokratik dönüşümlerin ileri götürülmesi, tamamlanması savaşımı veriyor. İleri demokratik bir Türkiye filizi boy atıyor.

Türkiye ortaöğrenim gençliği, liseli gençlik de bu savaşın içindedir.

Yıllardır sürdürülen kalıplaştırmalara karşı, 29 Ekim'lerin, tüm ulusal bayramların; şovenizmin gemi azıya aldığı, «vatan, millet, sakarya» edebiyatını ağızda sakız yapıp gerçekleri gözardı ettirdiği törenler olmaktan çıkarılması, güncel görevdir. 29 Ekim'in 55. yıldönümü, anti-emperyalist, anti-faşist ortaöğrenim gençliğinin tüm güçlerinin birleştirilmesi yönünde ileri bir adım olmalıdır.

NEDEN EĞİTSEL KOLLAR ve ÖĞRENCİ BİRLİKLERİ?

Okullarımızın açılmasıyla birlikte ortaöğrenimin demokratikleştirilmesi savaşımında somut, güncel bir görev önümüzde duruyor: Her okulda eğitsel kolları işletmek, öğrenci Birliği'ni kurmak!

Sorunlarımızın çözümü, istemlerimizin gerçekleşmesi için en geniş birliğimizle yığınsal bir savaşım vermek zorunludur. Türkiye ortaöğrenim gençliğini her okulda, en alt birimlere, sınıflara, atölyelere (meslek liselerinde) kadar en geniş boyutlarda örgütleyebilmek, okul yönetimine katılmayı somut olarak gündeme getirip, liselerimizin demokratikleştirilmesi yönünde kalıcı adımlar atmak ve sorunlarımız üzerinde etkin bir çalışma yapabilmek için birim örgütler dirimsel (hayati) bir önem taşıyor.

Ancak böylesi bir örgütlenmeyi yaratmak, bizim bir yığın engeli aşmamızı gerektiriyor. 18 yaş sınırının olduğu ve ortaöğrenim kurumlarında, öncelikle liselerde dernek kurma hakkının henüz kazanılmamış olduğu bu koşullarda, bu hak kazanılıncaya kadar (ve aslında bu hakkın kazanılmasını da kolaylaştıracak), «öğrenci birim derneği» nin yerini bir ölçüde tutabilecek ve çalışmalarının özü ve işleyişi bu doğrultuda geliştirilebilecek bir birim örgütlenme vardır. Bunlar; **ÖĞRENCİ BİRLİKLERİ**'dir.

Öğrenci Birlikleri'nin oluşturulmasında birbiriyle sıkı bir bütünlüğü olan iki çıkış yolu vardır. Birincisi; **EĞİTSEL KOL BAŞKANLIKLARI**, ikincisi; **SINIF TEMSİLCİLİKLERİ**.

Yönetmeliğin 86. maddesinden hareketle, eğitsel kol başkanlarının ve öğretmenler kurulunun seçeceği bir rehber öğretmenin biraraya gelmesiyle ÖĞRENCİ YÖNETİM KURULU (ÖYK) oluşturulabilmektedir. Bu daha çok eğitsel kolların işlediği okullarda olmaktadır. Bazı okullarda ise, sınıf temsilcilreinin biraraya geldiği kuruluş; Haysiyet Kolu, Okul Yönetim Kolu, Öğrenci Temsilciliği, Temsilciler Kurulu adlarını almaktadır. Bu görüldüğü gibi, bir eğitsel kol olarak çalışabildiği gibi, bunun dışında da kalabilmektedir. Bugüne kadar EĞİTSEL KOL BAŞKANLIĞI ya da ÖĞRENCİ TEMSİLCİLER KURULU adını alan bu iki kuruluştan birisi ÖĞRENCİ BİRLİĞİ olarak çalıştırılabilmiştir.

İlk olarak eğitsel kol başkanlıkları ile başlansa bile, birim örgütlenmenin daha sağlıklı, daha demokratik temellere oturtulabilmesi için mutlaka eğitsel kol başkanlıkları sınıf temsilcilikleriyle üst düzeyde birleştirilmeli, ortak bir yönetim kuruluna gidilmelidir. Kuşkusuz bu süreç içinde de olabilir. Ancak hangisi önce kurulursa kurulsun, ilk olarak ikincisinin bu yönde örgütlendirilip alt organ haline getirilmesi, sonra da eşit çalışma düzeyine getirilmesi sağlanmalıdır.

Bunun için de, her okulun somut koşullarına göre aşağıdakilerden hangisi olanaklıysa Öğrenci Birliği o şekilde kurulmalıdır.

1 — Eğitsel kol başkanlarının birleşip, okul yönetmeliğinin 86. maddesinden hareketle Öğrenci Yönetim Kurulu'nu kurması.

2 — Sınıf temsilciliklerinin seçilerek Öğrenci Yönetim Kurulu'nun oluşturulması.(Bu daha çok eğitsel kollar çok kötü durumda oldukları zaman kavranacak bir çıkış noktasıdır.)

3 — Meslek liselerinde atölye temsilciliklerinin seçilerek Öğrenci Yönetim Kurulu'nun oluşturulması. (Bilindiği gibi atölye temsilcilikleri daha çok atölye çalışmasında birarada bulunan sınıfların temsilcileridir. Bunun karışıklığa yol açmaması için, bu örgütlenme bir önceki —2. şık— içinde sağlanmalıdır.)

4 — Rehberlik kolu temsilcilerinin biraraya gelerek Öğrenci Yönetim Kurulu'nu oluşturması. (Bu, sağlıklı, demokratik - temsilci bir örgütlenme olmamasına rağmen, önemli bir adım niteliğini kazanabilir.)

5 — Bunların tümünün biraraya gelmesiyle Öğrenci Yönetim Kurulu'nun oluşturulması.

SINIF TEMSİLCİLİKLERİ

Sınıf temsilciliği en alt birim organ olarak daha önemli işlevlere sahiptir.

1 — Sınıf sorunlarını sınıf öğretmenine, rehberliğe, yöneticilere, varsa Öğrenci Yönetim Kurulu'na duyurmak, çözümü için çeşitli girişimlerde bulunmak.

2 — Sınıf kitaplığı oluşturmak.

3 — Sınıfa ilerici günlük gazetelerin girmesini ve bunların okunmasını sağlamak.

4 — Boş geçen derslerin olumlu bir biçimde değerlendirilmesini sağlamak. (Demokratik konular işlemek, forum, münazara, yarışma, vb... düzenlemek.)

5 — Sınıf öğrencilerinin ders dışı toplu, sosyal - kültürel etkinlikler içinde yer almasını sağlamak. (Sinema, tiyatro, okul geceleri, sınıf günleri vb... düzenlemek.)

Bütün bu görevler kuşkusuz ki sonsuz çeşitliliktedir. Sınıf temsilcilerinin yaratıcı çabalarıyla daha da zenginleştirilebilir. Önemli olan sınıfta canlı bir hava yaratmak, bütün sorunları demokratik bir şekilde ele almak, ilerici, anti - faşist bir potansiyel oluşturmaktır. Bu süreç içinde

hem sınıf temsilcisinin çok yönlü gelişimi hız kazanacak hem de tüm sınıf öğrencilerinin bilimsel bir dünya görüşü ve sağlam kişilik kazanmaları olanaklı olacaktır.

Görüldüğü gibi sınıf temsilcilerinin görevinin, karatahtayı silmek, sınıf defterini götürüp getirmek, yoklama yapmak, öğretmene imzalatmak gibi çalışmalarla sınırlandırılmasına son vermek gerekir.

Bu nedenle sınıf temsilciliklerinin her türden gerici - faşist ve Maocu unsurlara bırakılması önlenmelidir. Bu görevleri gerçekten yerine getirebilecek, ilerici, yurtsever, tutarlı demokrat, namuslu öğrenciler desteklenmeli, seçilmeleri sağlanmalıdır.

EĞİTSEL KOL BAŞKANLIKLARI

Eğitsel kol çalışmalarına, birim örgütlenme işlevleri olabileceği gibi, kitlesel kültür çalışmaları niteliklerinden dolayı da büyük önem vermek gerekir.

Bugün yürürlükte olan çağdışı, ezberci, yığmacı, niteliklerinden gerici eğitim sistemi ortaöğrenimdeki kültürel etkinlikleri de gerici biçimde çarpıtmaktadır. Bu çalışmaları «ders dışı gereksiz faaliyetler» olarak değerlendiren ortaçağdan kalma kimi eğitimciler ve yöneticiler, eğitsel kollara zaman ayırmamakta, zaman ayrılan okullarda ise, ya gerici içerikli çalışmalar bizlere dayatılmakta, ya da engellenmektedir. Yıllardan beri gerici eğitim sisteminin ardarda yığdığı, biri bitmeden diğeri başlayan, bitmez tükenmez sınavlarıyla, ezberlenecek ders kitaplarıyla, ödevleriyle «yalnız not için çalışma» anlayışını dayatması ile, bazı arkadaşlarımız bu saatlerde kol çalışmalarına katılmamaktadırlar. Gerçekte bu çalışmaların böyle geçiştirilmesi, gerici - faşist yönetici ve öğretmenleri sevindirmektedir. Onlar bu ilgisizlik ortamını durmadan körüklemektedirler. Bu ilgisizliği körükleyen bir başka unsur da öğrencilerin kollara dağılımı sırasında ortaya çıkan saçma anlayıştır. Bu anlayışa göre her yıl okul yönetimi ve öğretmenler kurulu tarafından, öğrenciden habersiz saptanan eğitsel kolların herbirine (sınıf öğretmeninin atamasıyla, zorlamayla, vb...) eşit sayıda öğrenci bölüştürülmektedir. İlgisini çeken bir eğitsel kolda etkinlik gösterebilecek çok sayıda öğrenci başka başka kollara dağıtılmaktadır. Böylece istemediği bir kolda çalışmaya zorlanan bir arkadaşımız kol saatlerinde ilgisiz kalmakta, ya da çalışmalardan kaçmaya bakmaktadır. Bütün bunların yanısıra, çalışmalar gerici yönetmeliklerin denetimine ve gerici kol öğretmenlerinin gözetimine sokulmaktadır. Bu durumda yaratıcı çalışmalarımız kırılmakta, pasif hale getirilmekteyiz.

Araç - gereç yetersizliği ise çalışmalara sekte vuran en önemli unsurlardan biridir.

Yine çalışmaların uyumlu eğitsel kolların birbiriyle işbirliği ederek, ortak çabalar geliştirmesi gerekirken, birbiriyle kopuk olarak çalışmakta, daha doğrusu böyle çalışması körüklenmektedir.

Aslında konuları, ders kitaplarından farklı olarak, yaşamla içiçe olan eğitsel kol çalışmaları hiç de gereksiz ve dersleri engelleyici değildir. Asıl dersler ve ödevler bu zorunlu çalışmaları engellememelidir. Çünkü gerici eğitim sisteminin bize sunduğu «bilgiler»in tersine bu çalışmalar bizlerin sosyal, kültürel, fiziksel gelişimine açıktır. Yani insanın insan olarak yetişmesine!

Bunun için EĞİTSEL KOLLAR İŞLETİLMELİDİR! Daha sonra bu çalışmalar haftalık ders saatleri içinde (en az iki saat) yer almalıdır. Eğitsel kollar öğrencilerin isteğine göre kurulmalı, çalışmalara katılmak doğrudan öğrencilerin isteğine göre olmalıdır. Çalışmaları Öğrenci Yönetim Kurulu ve Eğitsel Kol Başkanı aracılığıyla öğrencilerin kendisi yönetmelidir. Kol öğretmeninin görevi, yönetmeliğin belirttiği gibi; «öğrencinin kişisel gelişmesine genel bir gözetmeden ileri gitmemeli, işlerin yürütülmesi, ortaya konulup başarılması öğrencilere bırakılmalıdır» Madde 87 - b) Daha önceden kazanılıp yönetmeliklere geçirilmiş bu haklarımız, gerici - faşist saldırı ve baskılar karşısında kararlılıkla savunulmalıdır.

Sınıf temsilciliklerine olduğu gibi, eğitsel kol başkanlıklarına da gerici - faşist, birliği bozucu, Maocu vb... maceracı unsurların sızmaması için çalışmak gerekir.

Bilindiği gibi eğitsel kol başkanlıkları ve sınıf temsilcilikleri seçimleri her öğrenim yılının ilk aylarına gelmektedir.

Bu süreç içinde, demokratik lise savaşımında ileri atılmış bir adım olacak bu çalışmalar için, biz ortaöğrenim gençliğinin, liselilerin, canlı bir çalışma yürütmesi zorunludur.

NELER YAPILABİLİR?

Bu konuda herşeyden önce arkadaşlarımıza bu çalışmaların gerekliliğini anlatmak gerekir.

1 — Sınıf temsilciliklerinin, ya da eğitsel kol başkanlarının imzalı dilekçeleri (ya da ikisi bir arada).

2 — Okul çapında imza kampanyası.

3 — İlerici öğretmen ve velilerle ortak girişimde bulunmak.

4 — Toplu halde okul yönetimine başvurmak.

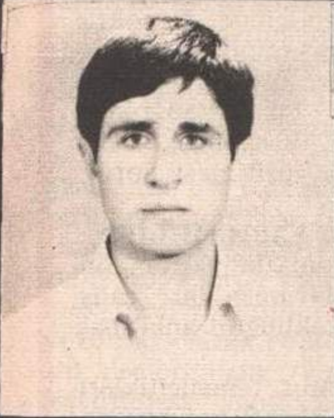
5 — Rehberlik servisini aracı etmek.

6 — Milli Eğitim Müdürlüklerine yazılı olarak başvurmak.

7 — Koşullar gerektirirse, etkin kitlesel çıkışlar yapmak.

Ayrıca Okul Yönetim Kurulu'nun müdür tarafından atanmasına engel olmak gerekir.

Fakat sabır ve kararlılıkla, yığınsal olarak, bilimin gösterdiği yolda yüründüğünde; Öğrenci Birlikleri ileride, demokratik bir işleyiş ve öze kavuşmuş, eğitsel kol çalışmalarını yönlendiren, okul yönetiminden bağımsız ve ülke çapındaki Türkiye ortaöğrenim gençliğinin merkezi yığın örgütünün en alt birimleri olan öğrenci kuruluşları haline geleceklerdir.

BÜLENT ACIMAZ
(İLB İZMİR ŞUBE BAŞKANI, II. DÜNYA GENÇLİK VE ÖĞRENCİ FESTİVALİ TÜRKİYE DELEGASYONU ÜYESİ)

ÖZGÜRLÜK ADASINA YOLCULUK

Dünya gençlik ve öğrenci festivalleri... 31 yıldan beri gezegenimizdeki genç kuşağın yaşanası bir dünya için, emperyalist savaşlara karşı barış, sömürü ve zulme karşı emekten yana savaş için, ekmek, gül, hürriyet günleri için, omuz omuza verdikleri birlik - dayanışma - savaşım alanları olageldi.

II. FESTİVAL NASIL BİR ORTAMDA YAPILDI?

Sosyalizm kuruculuğunda atılan dev adımların, emperyalist merkezlerde genişleyen anti - tekel, demokratik hareketlerin, Amerikan emperyalizmini ülkesinden söke söke atan Vietnam'ın; anaları, bacıları, kardeşleri katledilse de Tel - Zaatar'da, yine de siyonizme karşı yiğitçe direnişi elden bırakmayan Filistin halkının; sömürgeciliğin zincirini kıran Afrika'daki Angola, Mozambik halklarının; ırkçı rejimlere, apartheid'a karşı hergün ileri adımlar atan Rodezya ve Güney Afrika halklarının; Portekiz'de, İspanya'da, Yunanistan'da faşizmi ezenlerin; Latin Amerika'da; Şili'de, Nikaragua'da, Brezilya'da, Uruguay'da, faşizmin temellerini sarsanların; Ettopya'da, Afganistan'da demokratik devrimlerin bayrağını yükseltenlerin; İran'da ABD emperyalizminin uşağı, despot şahlık rejimine korkulu rüyalar yaşatanların; Türkiye'de 1 Mayıs'larda, DGM direnişlerinde, MESS'e karşı grev alanlarında, savaş boylarında destanlar yaratan işçi sınıfımız ile omuz omuza, vuruşa vuruşa, zincirleri kıra kıra yürüyenlerin, Türkiye ilerici gençliğinin, liselilerinin, başarılarının Dünya halklarına ışık saçtığı bir ortamda yapılıyordu II. Dünya Gençlik ve Öğrenci Festivali. Hem de nere;de? Havana'da! NATO'nun, faşist diktatörlüklerin, darbelerin baş tezgâhçısı CİA'nın, Pentagon'ların karargâhlarının, ABD'nin seksen mil ötesinde, özgürlük adası Sosyalist Küba'nın başkenti Havana'da!

YOLCULUK BAŞLIYOR! İLK DURAK: MOSKOVA

Saat: 4.47. Şu an Karadeniz üzerindeyiz. Binlerce metre yüksekte. Dünyaya yüksekten bakmak iyi değil, çünkü birşey görülmüyor. Altta masmavi deniz ve bulutlar. Uçağımız büyük bir hızla Sovyetler Birliği'nin başkenti Moskova'ya doğru yol alıyor.

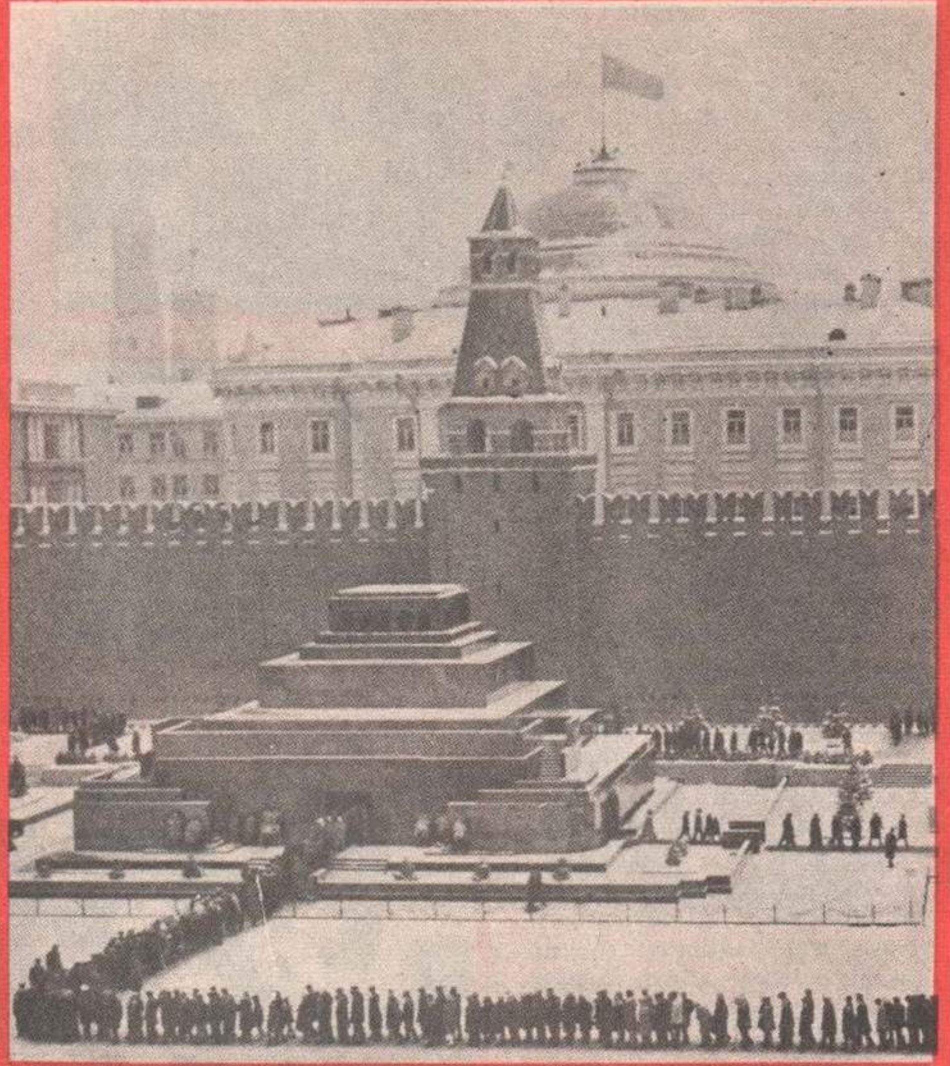
Saat: 18.32. Uçağın tekerlekleri piste değdi. Moskova'dayız. Dünyanın ilk sosyalist

devriminin ülkesinde, Lenin'in ülkesindeyiz. Havaalanında bizleri Komsomol (Komünist gençlik örgütü)'un merkez komitesinden bir temsilci sıcak bir ilgiyle karşıladı. Otobüsümüz, hafif serin bir havada, yeşillikler arasında, geniş, tenha bir yolda ilerliyor. Ağaçlar arasında tahtadan yapılmış, küçük, şirin evler ve küçük gölcüklerde balık tutan insanlar. Moskova'nın yollarında reklam ve neonlar yerine, ışıklı dev bilgiler, Lenin'in resimleri. Trafik sıkışıklığı diye birşey yok. İşte Moskova'da ilk gördüklerim bunlardı.

KIZIL MEYDAN

Moskova'da olmanın heyecanıyla gece yarısı saat 2.00'de Kızıl Meydan'a gittik. Kızıl Meydan şimdiye kadar gördüğüm en düzgün, en temiz ve en büyük alan. (Tam mitingler ve dev kitle gösterileri için yapılmış, diyesi geliyor insanın.) Ön tarafında Kremlin. Kremlin'in önünde MOZELE. Yani Lenin'in şu anda bulunduğu yer. Mozele'nin kapısında iki asker nöbet tutuyor. Aniden, sert, ritmik ayak sesleri Kızıl Meydan'daki sessizliği yırttı. Ve gecenin saat 3.00'ünde yüzlerce kişi Mozelenin önüne doğru koşmaya başladı. Askerler nöbet değiştiriyordu. Yüzlerce kişi birbirini itirek bu görünümü büyük bir sessizlikle, derin bir ilgiyle ve anlatılmaz bir coşkuyla izliyor. Nöbet her saat başı değişiyor. Değişmeden birkaç dakika öncesinden alana yüzlerce kişi doluyor. Büyük Oktobr Devrimi'nin 60. yılının ardından devrimci coşkunun böylesine canlı kalmasına açıkçası şaşırıyor insan...

Moskova'da olmanın «acısını çıkarırcasına», aynı nöbet değişimini üç kez izledik. Meydanı yüzlerce kez turaladık. Lenin'in, Dimitrov'un, Nazım Hikmet'in, isimli isimsiz nice işçi sınıfı kahramanının bu Meydan'da haykırdığını düşünmenin, duymanın coşkusuyla.. Kızıl Meydan'dan dönüyoruz. Yollar bomboş. Birden gözüme ilginç birşey çarptı. Yolda, dört taraftan da gelen bir ikinci araba olmadığı halde, o anda, bir taksi 'geç' ışığının yanmasını bekledi. Hem de uzun süre. Etrafa tekrar bakıyorum. Bir başka araba yok. İsterse geçebilir, ama geçmiyor. Aynı manzarayla birkaç kez karşılaştım. Ve hep, bizim büyük şehirlerimizdeki trafik keşmekeşliğini düşündüm.

Hergün binlerce insan Lenin Mozelesi'nin önünde kuyrukta bekliyor.

Ve küçük gölcüklerde balık tutan insanlar...

MOSKOVA'DA GEZİ

Daha Kızıl Meydan'ın etkisinden kurtulmadan Moskova'da yeni yerler geziyoruz. Lenin, Kalinin isimli caddeler Temiz ve sessiz sokaklar.. Moskova Üniversitesi'ndeyiz. Binanın en d o r u k yerinde Sovyetler Birliği'nin (belki de dünyanın) en büyük kızıl yıldızı. Söylendiğine göre, kızıl yıldızın etrafındaki defne dalının bir yaprağının boyu, adam boyu kadar.

Moskova Üniversitesi'nde Sovyet öğrencilerinin yanısıra binlerce öğrenci de yabancı ülkelerdenmiş.

LENİN İLE KARŞILAŞMA

Otobüsümüz tekrar Kızıl Meydan'a doğru yel alıyor. Kızıl Meydan'a giren caddenin önünde binlerce insan bekliyor. Kim demiş Sovyetler Birliği'nde kuyruk yok diye. Sovyetler Birliği'nde kuyruk var. Hem de çok sayıda. Mozelenin, Lenin Müzesi'nin, Devrim Kazanımları Müzesi'nin, Devrim Müzesi'nin önünde binlerce insan kuyrukta bekliyor.

Biz de, uzun süre Mozelenin önünde bekledikten sonra

Meçhul Asker Anıtı'nın önünde saygı duruşunda bulunduk.

Yine kuyrukta epeyce bekledikten sonra Mozele'nin içine giriyoruz. Camekânın içinde Lenin duruyor. Herşey aklıma gelirdi, ama Lenin'i görmek asla. Ama işte, şimdi, dünya halklarına, dünya proletaryasına ışık saçan Lenin karşımızda. Daha fazla bakmamıza olanak kalmadan askerler çabuk olmamızı söyledi. Sırada bekleyen binlerce kişi vardı çünkü. Mozele'nin arkasında tüm ünlü işçi sınıfı kahramanlarının heykelleri var.

NAZIM HİKMET'İN MEZARINI ZİYARET

Lenin'in mumyasını, Meçhul Asker Anıtı'nı, proletar devrimci kahramanlarının heykellerini görmenin sevincini doyasıya yaşamadan bir burukluk kapladı içimizi. Nazım Hikmet'in mezarı önündeyiz...

Ne can güvenliği sorununun olduğu, ne sokaklarda vurulanların bulunduğu, işsizlik, pahalılık nedir bilmeyen, hürriyetin işçi tulumuyla elini, kolunu sallaya sallaya dolaştığı bir ülkede yatıyor Nazım Hikmet. Ama, nasıl da haketmişti bu günleri kendi ülkesinde, ülkemizde, kendi deyimiyle, bu güzelim memlekette görmeyi. Üzülme koca Nazım, üzülme. Türkiye işçi sınıfının savaş yoluna tuttuğun ışığın azmiyle nasıl 1 Mayıs'larda, savaş alanlarında burjuvazinin zincirlerini kırdıysak, engel tanımadıysak, işte yine gençliğin uluslararası dayanışmasını engelleyen gerici yasaların zincirlerini kırarak festivale gidiyoruz. Senin daha önceleri onur konuğu olarak katıldığın, ama Türkiye gençlerini göremediğin festivallere...

AZERBEYCAN'LI BİR TÜRK İLE TANIŞMA

Sovyetler'de kaldığımız oteldeyiz. Orada bir Azeriyle tanıştık. Çok hoş bir dille Türkçe konuşuyor. Biz de Sovyetler konusunda duyduğumuz çeşitli söylentileri çok merak ettiğimizden hemen soru yağdırmaya başladık.

İlk olarak bizi en derinden etkileyen bir konu olacak herhalde ki, hemen bir işçinin aylık gelirini ve fiyatları sorduk.

Bir işçi yaklaşık 250 - 300 Ruble alıyor. Ev kiraları 5 - 10 Ruble arasında değişiyor. Biz, Türkiye'de 3000 Lira alan bir kişinin en az yarısını ev kirası olarak verdiğini söyledik. Ama bir türlü inandıramadık.

«Peki bu adam nasıl yaşıyor?» diye her defasında soruyor.

Kızıl Meydan'da, Mozele'nin tam karşısında Sovyetler'in en büyük mağazalarından biri vardı. Üşenmeyip, hesapladım. Bir insan şunu yese, şu kadar masraf yapsa, diye. Hergün et yediğini ve ayda üç şişe de votka içtiğini de hesaba katarak hesapladım. Buna, bugün ülkemizde lüks savılabilecek yiyecek, giyecek maddeleri de dahildi. Yine de bir kişinin elinde oldukça fazla para kalıyor. Devletin aile bütçesini toplumsal fonlarla desteklediğini ve bir aileden birkaç kişinin çalıştığını düşünürsek, Sovyet halkının yaşam düzeyi ortaya çıkıyordu.

Eğitim, öğretim konusunda sorularımız oldukça fazla oldu. Sovyetler Birliği'nde her vatandaş için liseyi bitirmenin zorunlu olduğunu, lise mezunlarının çok büyük bir bölümünün üniversiteye girebildiğini, üniversiteye giremeyenlerin iş garantisi olduğunu öğrendik. Hem de istediği işte çalışabilmek hakkıyla... Ayrıca eğitim giderlerinin tümü devlet bütçesinden karşılanıyor. Yüksek öğrenimde okuyan öğrencilerin tamamına yakın kısmına devlet karşılıksız yardım yapıyor.

Eğitim giderlerinin tümü devlet bütçesinden karşılanıyor.

Sağlık olanakları ise oldukça geniş. Her türlü sağlık hizmetleri parasız. Bazı hastalıkların tedavisi belli merkezlerde yapılıyor. Bu merkezlere gidiş için gerekli yol parasını bile devlet ödüyor. Ayrıca her yıl, her vatandaş için zorunlu bir sağlık kontrolu var. Azerbeycanlı dostumuz mizahi bir dille; Sovyetler Birliği'nde herşeyden kaçmanın mümkün olduğunu, ancak bu genel sağlık kontrolundan kaçılamayacağını söyledi.

(Gelecek sayı : MÜLKİYET VE SÖMÜRÜ)

SON YILLARDA DÜNYA BASININDA «BERMUDA ÜÇGENİ» YA DA «ŞEYTAN ÜÇGENİ» YA DA «ÖLÜM ÜÇGENİ» ÜZERİNE HABERLER GÖRÜLDÜ. BATI ATLANTİK'İN BU BÖLGESİNDE GEMİ VE UÇAKLARIN ANLAŞILMAZ (YA DA EN AZINDAN BUGÜN AÇIKLANAMAYAN) BİÇİMDE YOK OLMASI, EN AKLA GELMEDİK VARSAYIMLARIN İLERİ SÜRÜLMESİNE ORTAM HAZIRLADI.

ATLANTİKTE GİZEMLİ BİR TUZAK

Bermuda Üçgeni sözü, ilk olarak 5 Aralık 1945'te 19. Filo'nun yokoluşu ile duyuldu. O gün öğleden sonra saat 2.00'yi 10 geçe, beş torpido uçağı Florida'daki Lauderdale Üssü'nden havalandı. İçlerinde toplam 14 deneyimli pilot vardı.

Hava iyiydi. Günün erken saatlerinde üsse dönen pilotlar, atmosfer koşullarının olağanüstü elverişli olduğunu söylemişlerdi.

Uçaklar neredeyse iniş izni istemek üzereydiler ki, uçuş denetim merkezi bir radyo mesajı aldı: «Filo komutanı konuşuyor... Başımız dertte! Yolumuzu yitirdik. Kara görünmüyor. Yineliyorum, karayı görmek olanaksız... Okyanus bile her zamanki görünüşünde değil...»

Üsteki herkes şaşkınlıktan donup kaldı. Nasıl olurdu da, beş deneyimli pilot elverişli hava koşullarında yolunu şaşırırdı?

Radyo bağlantısı daha da kötüleşti. Anlaşılan, filo artık denetim merkezini duyamıyordu. Bu arada, denetim görevlileri hala pilotlar arasındaki konuşmaları işitebiliyorlardı. Kısa mesajlarından anlaşılıyordu ki pusulaları bozulmuş, yön gösteren tüm araçlar «delirmiş», biri öbürüne uymuyordu. Bilinmeyen bir nedenden dolayı, pilotlar güneşi bile göremiyorlardı.

Son rapor ise büsbütün anlaşılmazdı. Sanki radyo çığlıklar atıyordu: «Beyaz suya gömülüyoruz. Yok oluyoruz...»

Uyarı duyuldu ve büyük bir uçuş botu içinde 13 kişi ve eksiksiz bir kurtarma donatımıyla yola çıktı. Ne var ki, 10 dakika süren bağlantıdan sonra o da yok oldu.

Aynı gün, saat 19.00 sularında Miami yakınındaki bir radyo istasyonu yitirilen filonun şifre adının iki harfinden oluşan güçsüz bir sinyal aldı: «FT». Üsse ulaşmaya yönelik bir girişim miydi bu? Eğer öyleyse, demek ki yakıtlarının bitişinden iki saat sonra sinyal gönderiyorlardı.

300 uçak, onlarca gemi ve yüzlerce yat ve motordan oluşan bir ekiple bir araştırma düzenlendi. Bermuda'dan Meksika Körfezi'ne kadar

Doğrusunu isterseniz, 500 yıl önce İspanyol ve Portekiz denizcilerinin bu sulara ilk açılmasından beri anlaşılmaz kazalar, gemi ve tayfa yitimlerine rastlanmıştır. Ancak, o sıralar, bu olaylar korsanlar ve fırtınalarla açıklanıyordu. Zamanla hiçbir gemi parçasının ya da cesedin karaya vurmadığı farkedildi. Son zamanlarda bölgedeki her uçak ve gemi kazasından sonra özenli araştırılmalara girildi. Ne de olsa, Bermuda Üçgeni geniş değildir ve gerek hava ve gerekse deniz trafiği çok yoğundur.

Bermuda Üçgeni'nde yine de hiçbir iz bulunamadı. Yok olan uçaklardan alınan son mesajlardan birinin değişiyle: «Sanki atmosferde bir deliğe düşer gibi...» yitip gittiler. Kimi mesajlar da sıradan bilgiler veriyordu: Araçların bozulması, göğün sararması, duru havada birden sis belirmesi, denizin görünümünün değişmesi... Ama hiçbirisinin daha somut birşey söyleyecek zamanı olmadı.

Bermuda Üçgeni'ne ilişkin başka nitelikte bilmeceler de var: Çeşitli zamanlarda başka yerlerde görülen bir olaya bu üçgende de rastlanmıştır: Tayfasız gemiler.

Örneğin, Nev-York'tan Cenova'ya gitmek üzere yola çıkan Marie Celeste gemisinin Atlantik ortasında bulunuşu yüzyıldan uzun bir süredir gizemliğini sürdürüyor. Gemi bulunduğunda ne kargosuna, ne değerli eşyaya, ne de oldukça yüksek bir tutarı olan paralara dokunulmuştu. Masalarda başlanmış bir yemek görülüyordu ama geride hiç kimse yoktu.

(Gelecek sayı : BU BİLMECEYE GETİRİLEN ÇÖZÜMLER.)

GELECEK ÇAĞ ŞİMDİDEN BAŞLADI

Aylarca Sovyet «Salut», «Soyuz», «Progress» programının izleyicileri olmamıza rağmen, gene de, insanlı uzay yolculuğunun 17 yıllık geçmişindeki bu en geniş kapsamlı ve en geniş içerikli girişim yoluyla gerçekleştirilen deneyleri ve öncü araştırmaları, uygulamaları tek tek saymak zor(u)yor. Doğal olarak burada söz konusu edilen bazı rekorlar değil, ama sonuçları insanlığın geleceği için büyük önem taşıyan uzay çalışmaları, yolculukları için geliştirilen bir bilimsel - teknik program...

İlk kez bir orbit istasyonu «Salut 6», değişik tipte uzay gemilerinin karşılıklı olarak yanaşmalarını ve ayrılmalarını olanaklı kılan 2 birleşme mekanizmasıyla donatıldı. İlk kez «Salut 6» temel olarak, değişik uzay araçları ortak bir sisteme bağlandılar. İlk kez orbital istasyonlarının yiyecek, yakıt ve çalışma yedeklerinin ikmalini sağlamak için bir uzay nakliye gemisi, «Progress 1» kullanılmaya başlandı. İlk kez olarak Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği (SSCB) yurttaşı 4 kozmonot, araçlarında bir de Çekoslovakya Sovyet Sosyalist Cumhuriyeti (ÇSSC) yurttaşı ile birlikte, uzun süre bir orbital istasyonunda çalıştılar. Uzun süreli uçuşları da yeni bir rekor oluşturdu.

Orbigünleri Çağı Başladı

Bugün, yıllarca insanlar tarafından kullanılabilecek uzay istasyonları üzerinde tartışmak olanağı açılıyor. Değişik ülkelerdeki bilim adamları daha büyük orbital istasyonlarının tasarımı üzerinde uğraşıyorlar. Bunun için 3 yol düşünülüyor:

- İstasyon bitmiş durumda uçuş yörüngesine getirilecek. Bu durumda istasyonun büyüklüğü ve ağırlığı, taşıyıcı roketlerin kapasitesine bağlı ve bu nedenle her zaman sınırlı olacak.
- İstasyon, birleştirilmiş yapı elemanlarından oluşacak, her birinin kendi transmisyon tertibatı (yönlendirme mekanizması) olacak ve tek bir bütün parça olarak, oturtulacak yörüngede birleştirilmek üzere uzaya fırlatılacak.
- İstasyon konstrüksüyon elemanları montaj yörüngesine gönderilecekler. Her objenin sonraki montaj ve birleştirme işlemleri, öncülü olarak uzaktan yönlendirilerek ayda çalışan Sovyet aymobillerinin düşünüldüğü, özel uzay gemilerinin yardımıyla gerçekleştirilecek.

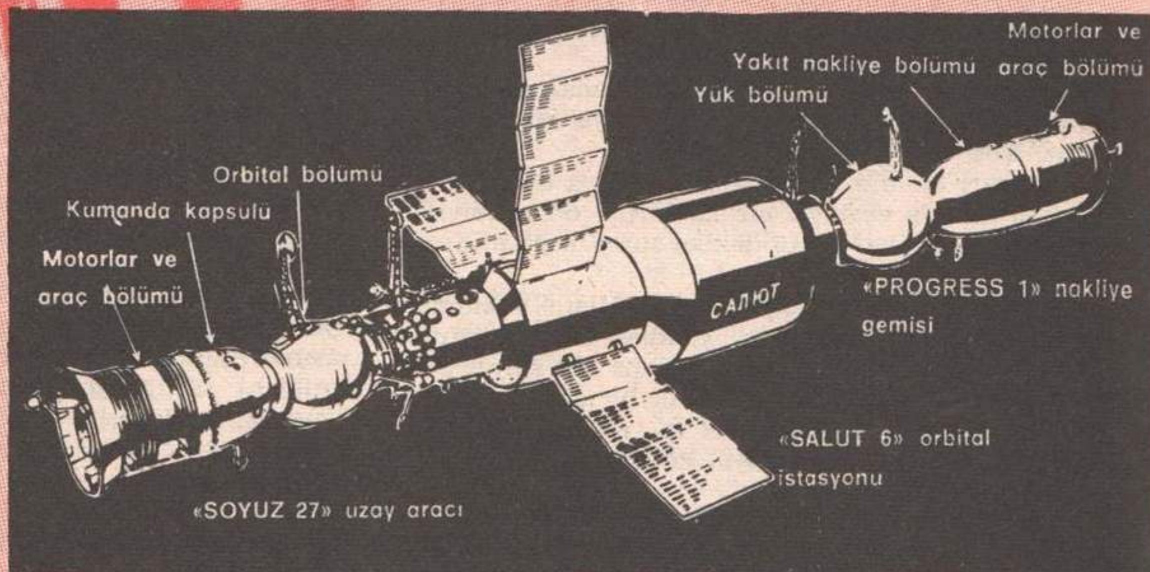
Uzak gelecekte, bilim ve tekniğin uygun seviyesinde, yüzlerce kilometre boyunca uzanan dev orbital istasyonları uzayda oluşturulabilir. Ağırlıksızlık koşullarında böyle konstrüksüyonlar bütünüyle gerçekleşebilir.

«Kozmos» Tesisinden Yapı Maddeleri

Bunların yapımı için evrende, her köşede temel maddeler bulunuyor. Örneğin Mars ve Ju-

SSCB kozmonotu ve ÇSSC uzay adamı birlikte, gelecek çağa doğru...

piter arasındaki yörüngelerinde hareket eden astroitler. Astroitler görünüşe göre, dünyada bulunan elemanları, yalnız başka oranlarda, içerdikleri bilinen meteorit parçaları. Gereken hammaddeler «kullanıma hazır» durumda bulunmadıklarından diğer gök cisimlerinde özel bileşimlerin üretimi ve maden kazanımı —güneş enerjisinin kullanımıyla— yolunu açmak gerekiyor. Böyle kazanılan materyaller, kozmik yapılar için kullanılabilir, ya da gaz karıştırılarak mantar hafifliğindeki köpük metal bloklarına dönüştürülebilir. Ve böylece elektron sistemiyle donatılarak Dünya'ya gönderilebilir.

Dünya Yörüngesindeki Sanayi Tesisleri

Tabii ki bütün bunlar gelecek üzerine düşünülenler. Bundan önce birçok bilimsel ve teknik sorunun çözülmesi gerekli. Uzaydaki sanayi tesislerinin ekonomik kullanışlığının hesaplanması sayısız deneyler gerektiriyor. Tasarımın, ağırlıksızlıkta, tonla köpük metalin ve çok sağlam maddelerin üretimi, daha uzak gelecekte olmasına rağmen. bu yönde umut verici ilk adımlar atılıyor. «Salut 6»da gerçekleştirilen deneylerin arasında «Morava» deney programı da var. SSCB ve ÇSSC bilim adamları tarafından hazırlanan bu deney Dünya koşullarında yapılamayan yeni metal bileşimlerinin üretimiyle ilgili.

Yapılan araştırmalara göre; bir kilometreküplük astroit maddesi Dünya'nın 15 yıllık demir ve 1250 yıllık nikel gereksinimini karşılayabilir, Ay araştırmalarının şimdiye kadarki sonuçları da, orada kurulabilecek bir maden yapı tesisinin, verimli bir mineral hammadde kaynağı olabileceğini gösteriyor.

Son günlerde de SSCB kozmonotları ile birlikte bir başka sosyalist ülkeden, Demokratik Almanya Cumhuriyeti'nden bir uzay bilim adamı çalışmalar yaptılar.

Bütünüyle: «Salut», «Soyuz» ve «Progress» adlarıyla içiçe olarak, uzay yolculuğunun üçüncü on yılı çok ilgi çekici perspektifler sunuyor.

İNSAN?

İnsan dediğimiz varlık nereden türemiştir, nerede ve nasıl bir yerde oturuyor, doğaya egemen bir duruma nasıl gelebilmiş? Bunlar arasıra herkesin kafasını kurcalayan sorular. Ama işle güçle uğraşırken düşünüp araştırmaya pek vakti kalmıyor insanın. Zaten ders kitapları da bu konuda yeterli bilgi vermiyor... Sonra doğrusu ya, bu sorulara cevap bulmak, hem de kesinlikle cevap vermek, pek o kadar kolay da değil hani. Fakat elde edilen bilgiler, genel olarak insanın bugüne kadar geçtiği yola ışık tutmaya yeterlidir.

Şimdilik diyebiliriz ki:

Evrende, insandan başka insan yoktur.

Herhangi bir dumansıda, samanyolunda, ya da bunların dışında bir yerde canlı varlıklar belki de var, ama bu henüz bilinmemekte, sadece varsayımlar gerçekleşse bile, yani evrende başka uygarlıkların, başka kültürlerin varolduğu bulunsa da, oradaki uzak akrabalarımızla kolay kolay görüşüp konuşamayacağız. Akla sığmaz bir uzaklık bulunacak aramızda. Selamlaşabilmek, birbirimize sadece sıcak bir «merhaba» diyebilmek için yüzlerce, binlerce yıl gerekecek.

Evren sonsuzdur, ucu bucağı yoktur. Henüz başlanılmıştır öğrenilmeye.

Evrenin uçsuz bucaksız olması ve bu sonsuzluk içinde insandan başka insanın bulunmaması, burada belirtilmesi gereken şeylerin belki de en önemlisi değildir. Fakat dünyada insanın belirmesi, insanı düşündüren önemli bir sorudur. Nereden geldiğini, nerede bulunduğunu bilmek, öğrenmek, anlamak ister insan

İnsanı öğrenmek, doğup büyüdüğü yeri öğrenmekle başlamalıdır. Yani kendimizi tanımak, çevremizi, dünyamızı tanımakla başlar. Çünkü daha sonraki yazılarımızda da göreceğimiz gibi insan, etrafını saran doğa ile bölünmez bir bütündür.

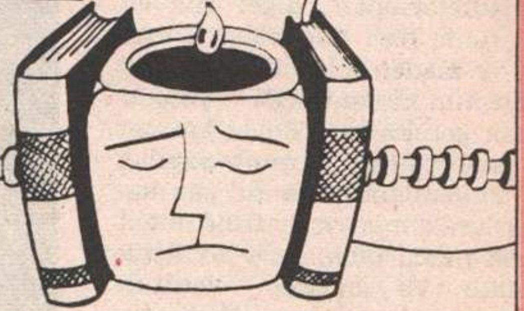
(Gelecek sayı: **İNSANI ÖĞRENMEK İÇİN, EVRENİ TANIMAK...**)

BU DİZİ KARİKATÜR GÖZLEM YAYINLARININ AYNI İSİMLİ KİTABINDAN DÜZENLENMİŞTİR

DÜZENE UYGUN KAFALAR NASIL OLUŞTURULUR?

1

YAPIT E. A. RAUTER
ÇİZEN Hikmet Orhan

İNSAN YAPMA OLAYINA EĞİTİM DENİR. AİLE ÇEVRESİ SİNEMA, TELEVİZYON, KİTAPLAR VE AFİŞLER DE BİR ANLAMDA OKULDUR. YANİ TÜM BİLGİ İLETEN YERLER OKULDUR.

NESNELER ARAÇLARLA YAPILIR. İNSAN YAPMA ARACI İSE BİLGİDİR.

EĞER BİR ARACIN NİTELİĞİNİ DAHA İYİ KAVRAMAK İSTİYORSAK, ONUN HANGİ AMAÇ UĞRUNDA KULLANILDIĞINI BİLMEMİZ GEREKİR. AMAÇSIZ BİR ARAÇ OLAMAZ. AMACI OLMAYAN HİÇBİR BİLGİ DE YOKTUR.

BİLGİLER İMAL EDİLECEK İNSAN TÜRÜNE UYGUN OLMALIDIR.

BİZE VERİLEN BİLGİLER, KAFAMIZIN İÇİNDE YARGI VE KANILARA DÖNÜŞÜR. YARGI VE KANILAR, DAVRANIŞLARIMIZI YÖNETEN İŞLEYİŞİN BİRER PARÇASIDIR.

"BU ADAM NE YAPTIĞINI BİLİR" CÜMLESİ, BU ADAM, DAVRANIŞLARININ NEDENLERİNİ ANLIYOR VE SONUÇLARINI KESTİREBİLİYOR DEMEKTİR. DAVRANIŞLARIMIZI İNCELERSEK ANCAK İSTİSNA DURUMLARDA YAPTIĞIMIZ ŞEYİN BİLİNCİNDE OLDUĞUMUZU GÖRÜRÜZ. BUNU ARABA SÜRMEK GİBİ GÜNDELİK VE SIK RASTLANAN BİR OLAYDA GÖREBİLİRİZ. ÇOĞU ŞÖFÖRLER ELLERİ VE AYAKLARIYLA MOTORUN NERESİNİ HAREKETE GEÇİRDİĞİNİ BİLMEZ. ÖRNEĞİN KAÇ ŞÖFÖR MOTORU TÜMDEN TANIR?

BİR SORALIM.

MOTORUN ÖZELLİKLERİNİ BİLMEMESİ ONA ZARAR VERMEZ.
TABİİ ÜRETİCİLERİN ÇALIŞMAYAN ARABA SATMALARI OLANAKSIZDIR.

FAKAT ŞİRKETLER OTOMOBİL PARÇALARININ DAYANIKLILIK SÜRELERİNİ KISALTABİLİRLER

BUNDAN ZARAR GÖRÜRÜZ AMA BELLİ BİR OTOMOBİL TEKELİNİ DENETLEYEMEYİZ.

BU VE BENZERİ BİRÇOK DURUMDA BAŞKALARI BİZİ YÖNETİR. BİZ ONLARIN ÇIKARLARINA ALET OLURUZ.

BİRÇOK İŞÇİ:

SERMAYE ÜRETİM ARACIDIR. PARA İŞ GÖRÜR.

... DER.

OYSA İŞ GÖREN KENDİSİDİR.

İŞÇİLERİN KENDİ ÜRETTİKLERİ SERMAYEYİ, KENDİLERİNDEN ÜSTÜN GÖRMELERİ -EĞİTİM- SONUCU BİR ETKİLENMEDİR.

BU DA BİR ETKİLENMEDİR.

BİR BATI-ALMAN ORTAOKUL KİTABI:

KRALİÇE MARİ-TEREZ ERKEK GİBİ SAVAŞTI.

FAKAT SİLEZYA'YI YÜREĞİ KAN AĞLAYARAK PRUSYA'YA KAPTIRDI.

MARİ-TEREZ "ERKEK" GİBİ DÖVÜŞMÜŞ, FAKAT SİLEZYA ÜLKESİNİ VE "KENDİ MALI" SİLEZYA HALKINI YİTİRMİŞTİ.

ONUN BU CESARETİ AVUSTURYA ASKERLERİNİN ÇOĞUNA YALNIZCA -ÖLÜM- GETİRDİ. SİLEZYALILAR İÇİNSE...

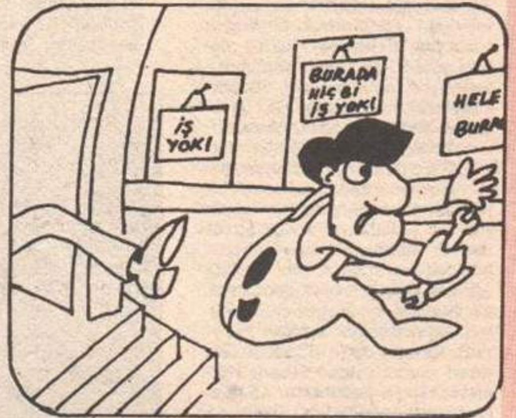
... HA MARİ-TEREZ'İN BASKISI ALTINDA OLMUŞLAR, HA II. FREDERİK VE PRUSYALI GENERALLERİN. BU İNSANLARIN YAŞAMLARINDA FAZLA BİR ŞEY DEĞİŞMEYECEKTİ HERHALDE...

OKUL, HAKSIZLIĞI HAKLILIK OLARAK ÖĞRETTİĞİ ORANDA, FEDAKARLIKLARA DA ALIŞIRIZ...

FABRİKATÖR GUNTER SACHS'IN İŞÇİLERİ, ALINTERİ İLE KAZANDIRDIKLARI PARALARI BU ADAMIN KUMARA VE KADINLARA NASIL YATIRDIĞINI GAZETELERDEN KEYİFLE OKURLAR.

ONUNLA KARŞILAŞTIKLARINDA DİKKATİ ÇEKMEK İSTEKLERİ, YÜZÜNE TÜKÜRMEK İSTEKLERİNDEN DAHA ÇOKTUR.

ZATEN TÜKÜRMEK BİR İŞE YARAMAZ.

KİMİLERİ ŞÖYLE DER:

BAŞKALARININ ÇIKARLARINA ALET OLACAK KADAR APTAL DEĞİLİM.

FAKAT:

DAVRANIŞLARIMIZI BELİRLEYEN KOŞULLAR HAKKINDA BİLDİKLERİMİZ, BİZE VERİLEN BİLGİLERE BAĞLIDIR.

ÇOĞU KİŞİYE GÖRE "KÖTÜ YAŞAMAK, YİNE DE ÖLMEKTEN İYİDİR." GERÇEKTE İSE, ÇOĞU KİŞİ YAŞAMINI KARŞILIKSIZ VERMEKTEDİR.

VİETNAM'DA 50.000 AMERİKALININ ÖLÜMÜYLE, AMERİKA'DA YAŞAM NE UCUZLADI, NE DE ÇEVRE KİRLENMESİ ÖNLENDİ.

FAKAT BU 50.000 KİŞİNİN ÖLÜMÜNDEN ÇOK BÜYÜK KAZANÇLAR SAĞLAYANLAR OLDU.

DEVAMI VAR

ders kitaplarına sokulmayanlar

Sabahattin Ali

1948 Nisan'ında gerici egemen güçlerin kiralık katilleri gerçekçi sanatın simgeleşen kişiliklerinden Sabahattin Ali'yi öldürdüler. Ancak böylesi yollarla susturabiliyorlardı halkından yana, özgürlükten yana, ilerici sanatçıları...

Sabahattin Ali, ders kitaplarında adı geçmeyen, sanatı ve kişiliği bizlerden saklanan onlarca gerçekçi sanatçıdan biri. Yapıtlarında emekçi kitlelerle, halkla kopmaz bağlar kurması, onlara yaklaşması, sorunları sosyalist gerçekçi anlayışla ele alması tehlikeli görülmüştü. O yüzden bizlerden gizleniyor, hatta onu karalamak için çeşitli yöntemler deneniyor. Ama boşuna! Bugür kitaplarımızda olmasa da, Sabahattin Ali'yi yapıtlarını okuyaral tanıyoruz. Halkımızın yetiştirdiğ en iyi çocuklarını unutmayacağız.

Yaşamını halkın savaşına, bu yöndeki sosyalist gerçekçi sanata adayan Sabahattin Ali 25 Şubat 1907'de Gümülcine'nin (Bulgaristan) bir köyünde doğdu. 1826'da öğrenimini bitirerek öğretmen oldu. Resimli Ay Dergisi'nde öyküleri yayınlanmaya başladı. Bu arada Resimli Ay'ın düzeltici sekreteri olarak çalışan Nazım Hikmet'le tanıştı. Sabahattin Ali dünya görüşü ve sanatının biçimlenmesinde önemli adımlar attı burada...

1931'de Aydın'da öğretmenlik yaptığı sırada «komünizm propagandası» suçuyla 3 ay kadar tutuklandı. Daha sonra Konya'da öğretmenliğini sürdürürken bu dönemin en önemli yapıtını 'Kuyucaklı Yusuf'u yazdı. Bu yapıt Nazım'ın deyişiyle «havalarda gezen kimi romantizm ögelerini içermesine karşın, Türk roman tarihinde yeni bir aşamayı oluşturuyor. (...) Hatta gerici eleştirmenler bile romanın yüksek değerini tanımak zorunda kaldılar.»

1932'de «Cumhurbaşkanına hakaret»ten 10 ay hapis yattı Konya'dan sürüldüğü Sinop Cezaevi'nde sosyalistlerle tanıştı Nazım, Ali'nin Sinop Cezaevi'ndeki yaşam ve tanıdıklarının üzerindeki etkisini «yakın dostluk peyda etmiş, onların savaş azmi ve halk davasının zaferle neticeleneceği hakkındaki sarsılmaz inancına hayran olmuştu. Bu devreden sonra genç yazarın yaratıcılığında yeni bir merhale başladı. Sabahattin Ali, hapisanede yatan yoksul köylülerle ve onların yaşamıyla yakından tanıştı.» diyerek belirtiyor.

Türk faşistlerini, ırkçılarını, pantürkist turancıları suçlayan, onların çirkef yaşamlarından görüntüler sergileyen 'İçimizdeki Şeytan' büyük gürültülere neden oldu. 1947'de yayınladığı 'Sırça Köşk'te öteden beri sürdürdüğü gerçekçi saptamalara kesin bir devrimci yorum kattı. 'Sırça Köşk' öyle çarpıcıdır, öylesine etkili olmuştur ki Bakanlar Kurulu yasaklanmasını gerekli görmüş.

Sürekli kovuşturma, işsizlik ve her türlü baskı ve yıldırma yöntemleri yakasını bırakmadı Sabahattin Ali'nin. Yurt dışına çıkmak istedi. Pasaport vermediler. Son çare, zorunlu olarak kaçmaktı. Ancak kendisine kılavuzluk edecek olan adam, bir polis ajanı, onu Bulgaristan sınırında öldürdü.

Ölümünden sonra da Türk yazınının en büyük adlarından biri, öykü türünde sosyalist gerçekçiliğin muştulayıcısı, öncüsü olduğu bilinmesin diye ne gerekirse yapıldı. Bilinçli olarak ders kitaplarının dışında bırakılması da bu amaçladır. Ama bunların hiçbiri yetmiyor. Sabahattin Ali' nin işçilere, emekçilere, aydınlara ulaşması engellenemedi Ölümünden onlarca yıl sonra kitapları basılıyor, tükeniyor, yeniden basılıyor. Bunun nedeni, egemen güçlerin Sabahattin Ali'den korkmalarının nedeniyle birdir.

O, kalemini ilerlemeden, emekten, yanından yana kullanan bir yazar, bir savaşeriydi...

bunları biliyor muydunuz?

- **Bir Isviçreli bilim adamının yaptığı araştırmalar sonucu: Dünyada 5500 yılda yalnız 292 yıl barışın egemen olduğunu, buna karşılık geri kalan 5208 yılda da 15.000 savaş yapıldığını...**
- **Dünyada halen 375.000.000 insanın açlık içinde olduğunu ve hergün 80.000 saniyede ise 1 kişinin yetersiz beslenmeden öldüğünü...**
- **İtalyan çocuklarının yaklaşık % 20'sinin hergün, diğerlerinin de haftada bir-iki kez televizyon seyrettiklerini ve okula gidenlerin yılda 850 saatlerini okulda, buna karşılık 1000-1200 saatlerini ise televizyon karşısında geçirdiklerini...**
- **IV. Murat'ın Osmanlı padişahlarının en zalimi olduğunu ve ünlü tarihçi Hammer'e göre IV. Murat'ın 7 yıl içinde 20.000 kişiyi idam ettirdiğini...**
- **Bir denizaltının (60 .000.000 dolar) 100 hastaneye, bir tankın ise (250.000. dolar) 50 okula eşit olduğunu...**
- **Takrir-î Sükun Yasası.yla, 12 Mart Muhtırası'nın aynı güne rastladığını...**
- **İkinci Dünya Savaşı'nda 54.000.000 insan öldürüldüğünu ve bunların 15.000.000'nunun sivil halktan olduğunu...**

BİLİYOR MUYDUNUZ?

sinema

Jean Paul Belmondo ile bir konuşma

Fransa'nın en tanınmış oyuncularından sayılıyor Jean - Paul Belmondo. Anlatıldığına göre, Belmondo ayaküstü bir kâğıda «Filminizde oynamayı kabul ediyorum» diye karalayıp bir rejisöre verirse, bu rejisör gidip kâğıdı göstererek çekim için gerekli finansiyel araçları hemen elde edebilir. Bu, gerçek veya fıkra bile olsa da, Belmondo bir mıknatıstır. Kısaca, bir süre önce ülkemiz sinemalarında da gösterilen «Hayvan» adlı filmin çekim çalışmaları sırasında, bir Fransız ortaçağ şatosunun duvarları arasında, Özgür Alman Gençliği (FDJ)' nin yayın organı «Junge Welt»in muhabiri, Belmondo'yla bir görüşme yapma olanağını buldu. Aşağıda bu röportajdan parçalar sunuyoruz:

● Sinemaya, film çevirmeye başlamanız nasıl oldu?

J. - P. BELMONDO — Babam ressamdı, pek tanınmamış da değil. Ben de Paris Konservatuarı Oyun Okulu'nu bitirdim. On yıl tiyatroda çalıştım ve sonunda büyük bir oyunda ayağım takılıp trompet ve davullarla düşünce merasimsizce tiyatro yaşamımı bitirdim. O sıralarda film çevirmeye başlamam bayağı iyi oldu.

● Sanatçı olarak yükümlülüğünüzü nasıl anlıyorsunuz,

J. - P. BELMONDO — Seyircilerin tartışmasını iyi bir şey olarak görüyorum. Doğal olarak ciddi filmler de gerekli, ama bunun yanında hafif gıdalar da olmalı. Godard'la film çevirdim. Bu avantgardizmdi; başta seyirciler filmlerini benimsemedi, sonradan daha başarılı oldular. Trufaut'la beraber çalıştım; zayıf insanları, dolandırıcıları canlandırdım. Yani, benim yalnız dedektif rolleri oynadığımı, tehlikeli numaralar yaptığımı düşünmeyin. Bütünüyle entellektüel filmleri de severim. Zevkle Alain Resnais'in filmlerinde («Hiroşima, sevgilim» filminin de rejisörü) oynuyorum. Son altı yılda oynadığım filmlerin prodüktörü de bendim. Bu arada devletin sinema sanatına fazla yardım etmediğini, bunun yerine ağırlığı hissedilir vergilerle köstekledigini farkettim.

● Sizce Fransız sinemasının bugünkü sorunları nelerdir?

J. - P. BELMONDO — Seyirciler sayıca bir hayli azaldı. Bunun kökeninde hem Amerikalı hem de Fransız sinema lokomotiflerinin arkalarında muazzam bir döküntü trenini çekmelerinde de yatıyor.

● Kaç film çevirdiğinizi saydınız mı?

J. - P. BELMONDO — Saydım: 59. Eğer 44 yaşında olduğum göz önünde tutulursa bu bayağı çok. Son zamanlarda yılda iki filmden fazla çevirmiyorum. Perdede çok sık gözükmek seyirciyi sıkar. Tabii ki, herşeyden önce iyi filmler yapmak benim ödevim.

● Teşekküler

J. - P. BELMONDO — Ben de. Memnun oldum.

televizyon

Beyaz camın ardındaki

Baba, evini boydan boya halıyla kaplamayı düşünüyordu. Küçük çocuğun biraz huysuzluğu tutunca, 'Lora gibi olsana' derdi anne. Ağabey, 'Bu kadar ders de çekilmez zaten', diye geçirirdi aklından, 'en iyisi polis olmak; Columbo gibi, Madigan gibi... Küçük çocuk, televizyonda gördüğü her hayvandan kendisinde de olsun isterdi; sahici bir oyuncak... Bir de Sementha'nın burnundan...

Babanız evine halı döşetip «evinizin kapısına milyoner yazdırmak» özlemi duyar mı, anneniz çocuk kahramanlardan hangisine hayrandır bilmiyoruz ama büyük olasılıkla sizin aileniz de günün aşağı yukarı altıda birini televizyon karşısında geçiriyordur ve en azından kimi aile bireyleri, bu altıda bir gün boyunca akıllarına gelenleri 'başka zaman'a erteliyordur. TELEVİZYON, GÜNLÜK BİREYSEL YAŞANTININ KOPARILMAZ VE ÜSTELİK BAĞLAYICI BİR PARÇASI OLMUŞTUR. Televizyon seyircisi için o anda yanında kimlerin bulunduğu, neler yaptıkları önemsizdir. Çevresi ne denli kalabalık olursa olsun, o, beyaz camla karşı karşıya, başbaşadır. Başkalarına ise, ancak ekranla kurduğu ilişkiye katkıları oranında gerek vardır: **«Oğlan en iyisi Mary ile evlensin...», «Katil şu kız da olabilir, çünkü...»** türünden yorumları tartışmak, ekranın sunduğu olayın gerilimini, eğlencesini artırmak için...

Bunun sonucunda, kısa bir süre içinde tek bir yerden yapılan yayınla, milyonlarca kişi ayrı ayrı etki altına alınmaktadır. Öteki kitle iletişim araçlarının çoğunluğunun tersine, televizyonun etki alanına girmek için özel bir çaba gerekmez; televizyon evlerin içindedir, odalarımızdadır. Kitleleri etkilemek için düğmesine basılması yeterlidir. Bunda da teknik olanakları değerlendirerek, ustaca yapımlar gerçekleştirerek, ya da kanıksanmamış, (çok yeni olmamakla birlikte) bir araç olmanın olanaklarından yararlanarak, çoğu kez başarılı olur. **Peki bu başarı kimin adına sağlanır? Kitleler kimin istediği biçimde etkilenir?**

Gelecek sayılarımızda da somut örneklerle bunu tartışacağız.

müzik

BOB DYLAN ÇÖKTÜ !

Bob Dylan, «Protest - müzik» severlerin yakından tanıdıkları ve severek dinledikleri Amerikalı bir müzisyen. Yıllardan beri bütün dünyada çok sayıda müzik sever genci etkilemiş bir şarkıcı.

Uzun bir aradan sonra, geçtiğimiz aylar içinde Bob Dylan, Federal Almanya'da bir turne düzenledi. Üç konser verdi. Üç konserine toplam olarak hemen hemen 100.000 kişiyi çeken Bob Dylan'ın bu konserlerinde yalnız memnun yüzler değil, hayal kırıklığı ve hüzün de vardı. Ama herşeyden önce şaşkınlık.

Bob Dylan'ın bu konserlerinde ortaya koyduğu müzikte hiç bir şey öncekiler gibi değildi. «İhtiyar» Dylan'larını konser gitarı ve ağız armonikası ile karşılarında görmek isteyenler için tam bir darbe, tam bir favul. Kelimenin tam anlamıyla... Aynı zamanda «kafalı bir Dylan» bekleyenler için de tam bir hayal kırıklığı.

Bu, 1960 yıllarının ortasındaki gibi, gitarı ve ağız armonikasıyla direnişin sembolü olan Dylan değildi. Pete Seeger ve Joan Baez gibi müzisyenlerin yanında, ABD'nin Vietnam'daki haydutluklarının ve «Amerikan refah toplumu»nun kendini beğenmişliğinin yargılayıcısı olan Dylan..

ABD ve Avrupa'daki gençlik hareketinden tamamen uzakta olarak, bir zamanların protesto şarkıcısı, kendi döşeğindeki aşk maceralarını anlatmayı daha değerli bulan bir «Pop-yıldızı» haline gelmiş. Yeni şarkılarında yalnız aşklarından ve kendi kişisel özlemlerinden sözeden...

«En büyük caniler, herzaman olduğu gibi, bugün de haksızlık olduğunu bilmelerine rağmen, arkalarını dönen ve haksızlığa göz yumanlardır.» diyen Dylan, bu sözleri ile bugün kendi işini karıştırıyor.

Günümüzde insanın şarkılarında dile getirebileceği haksızlıklar yok mu? İnsan bugün de eleştirel şarkılarıyla toplumu uyandırmaya katkıda bulunamaz mı?

Pete Seeger ve diğerleri bunun olabileceğini gösteriyorlar bugün. Ve başarıyla. Onlar grevci Amerikalı maden işçilerinin, «Wilmington 10'lusunun» serbest bırakılmasının yanında söylüyorlar ve protesto ediyorlar.

Hiç kimse Dylan'ın Rock müziğe doğru olan müziksel gelişimine karşı çıkmıyor. Ama bu onun eleştirisel şarkılar yapabilmesine de engel olmamalı. 70 ve 80 yıllarının kuşağının sorunlarını, savaşımını, özlemlerini ve isteklerini, umutlarını ele almasına... Bu olanaklı ve Bob Dylan bunu yapabilir. Ama bugün Dylan, 2 milyon dolar ağırlığındaki villasında, basından kaçarak ve birkaç istisna dışında, müzik yönünden hiçbir çıkış yapmadan, susarak, keşiş hayatı yaşayarak, gençlik hareketiyle olan bağlantısını kaybetti.

Evet, eleştirel şarkılar yapan Bob Dylan'ın dosyası kapandı. Acı, ama gerçek. Geriye ise pop dünyasında «yeni» bir yıldız kalıyor.

«Dolar, cepleri dolu ve beyinleri boş yapar.»

Dylan'ın 1963 yılındaki bu yargılayıcı sözü, bugün milyonerin kendisi için geçerli.

Erol Evgin bizimle!

LİSELİ GENÇLİK — Sayın Erol Evgin, müziğe ne zaman başladınız?

EROL EVGİN — Müziğe ortaokul sıralarında başladım. Ortaokul'dayken Müzik Kolu başkanıydım. Türlü yarışmalara katıldım. Bir - iki kere birincilik aldım.

LİSELİ GENÇLİK — İsterseniz şimdi de biraz okul çağlarınıza dönelim. O günleri anımsayarak, bize ortaöğrenim sistemimiz konusundaki düşüncelerinizi ve eğer varsa, ilginç bir okul anınızı anlatır mısınız?

EROL EVGİN — Liseden 1966'da mezun oldum. Benim okuduğum yıllarda ve şimdi okunanlar değişmedi. Eğitim sisteminin kötü ve yanlış olduğu kanısındayım. Çünkü bugünkü eğitim sistemi, ezberci ve gereksiz konularla dolu. Örneğin Tarih'te bir yığın gereksiz konular veriliyor. Bundan başka 20 yaşına kadar hangi meslek sahibi olduğunu bilmeden okumak çok kötü.

Okulla ilgili bir anım da şu:

Tarih hocamız yaşlı ve sert bir adamdı. Hiç anlaşamazdık. Beni kurtarma sözlüsüne kaldırdı. İlk olarak: «Fatih'in babası kimdir?» diye sordu. Ben de; 1. Murat, dedim. O sene tarihten sınıfta kaldım. Meğersem II. Murat'mış...

LİSELİ GENÇLİK — Sayın Erol Evgin, son olarak, liseli gençliğe iletmek istediğiniz bir mesajınız var mı?

EROL EVGİN — Eskiden, yani dört sene evveline kadar, olaylar ve gelişmeler üniversitelerdeydi. Şimdi ise bu sınıfsal gelişmeler liselere kaydı. İlerici liseli gençliğin düşünceleri gelişme devresindedir.

Tüm liseli genç arkadaşlarıma; bir an önce sorunlarının çözülmesi ve eğitim sisteminin değişmesini, çalışmalarında da başarılar, dilerim.

bilmece - bulmaca

Bulmacamızda, her kare bir sayıyı belirtiyor. Aynı kareler de aynı sayıları belirtmekte. Buna göre deneyerek, düşünerek ve hesap ederek karelerin yerine uyacak sayıları koyunuz ve —karelerin ortasındaki yuvarlaklara yerleştirerek— yukarıdaki yatay ve düşey işlemleri tamamlayınız.

(Çözümü gelecek sayıda.)

GADDAR KRAL

SPOR

Spor Söyleşisi

BEDEN EĞİTİMİ KOMEDİSİ

Beşiktaş'ın golünü kim attı? Hakem taraf tuttu, yenildik... Gol krallığında Gökmen en büyük aday. Yok canım sen de, Cemil varken ona mı düşmüş gol kralı olmak!... Televizyon Barcelona - Atletico-Madrit karşılaşmasını verecek mi acaba?... diye, söyleşe söyleşe giriyoruz beden eğitimi derslerine. Kiminde bir eşofman altı, kiminde yalnızca bir bez ayakkabı, pantolon - gömlekle, neredeyse kravatla «spor dersi» görüyoruz.

Kendini beğenmiş, spor kültürü çok geniş (!) öğretmenimiz başlıyor dersine: 1-2, 1-2, sol-sağ, sol-sağ... Arada bir söyleştiği de olur; hangi takımı tutuyorsun, ya da, bu hafta hangi maçlar var gibisinden.

Oysa ki, spor denilince bunlar mı akla gelmeli.

İnsan yaşamında önemli bir yer tutuyor spor olgusu. Sağlıklı yaşamanın vazgeçilmez gereksinimleri arasında birincil unsur olan sporun insana dinçlik, dinamizm, estetik ve moral kazandırma iradeyi çelikleştirme gibi önemli işlevleri var.

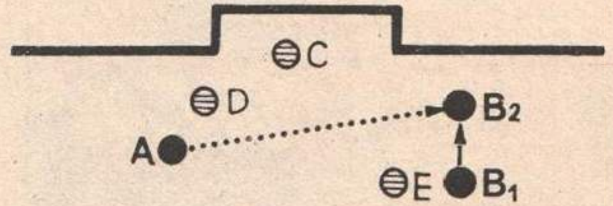
Ancak, bugün bizlere dayatılan beden eğitimi dersleri ve spor anlayışı, sağlıklı, gürbüz insanlar olmamızı sağlamak biryana, sakat kalmamıza, hasta olmamıza bile neden olabilen bir durumdadır. Hiç bir teorik bilgi verilmeksizin, aç karnına pantolon - gömlekle, önümüze atılan bir topun ardından koşmakla geçen beden eğitimi dersleri bize ne kazandırmakta? Zaten bu komedi de haftada ancak 40 dakika sürüyor. Sözümona beden eğitimi derslerinde bedenimiz eğitiliyor, spor yapıyoruz bütün bu 40 dakika içinde.

Yeşil sahada veya beyaz camın ardında görebildiklerine bakan, arasıra, Ya Ya Şa Şa!..., Bravo!..., Vur be!..., Yuuuuuh!..., dedirten, birçoklarını seyir hastası eden, robotlara döndüren spor anlayışı kimin işine yarıyor? Kimden yana sonuçlar doğuruyor? Elbetteki bir avuç gerici azınlığın, parababalarının kârlarına kâr katan bir mekanizmayı ayakta tutuyor böylesi bakış açısı.

BUGÜN DE DÜDÜĞÜ SİZ ÇALIN!

Bu sayımızdan başlamak üzere FIFA hakemlerinden W. Riedel'in hazırladığı bir futbol pozisyon (kural) bilmecesi veriyoruz. Kendinize güveniyor musunuz? Güveniyorsanız, «Bugün de düdüğü siz çalın!»

(A) Saha üzerinden (noktalı çizgi) topu, bu sırada B_1 pozisyonundan B_2 pozisyonuna koşan (düz çizgi) (B) ye atıyor. (B) de topu alıp kale filelerine gönderiyor.

A) B ofsaytta

B) B ofsaytta değil.

(Çözümü, gelecek sayıda)

OLİMPİYAT-80'E DOĞRU

İLK MODERN OLİMPİYAT OYUNLARI

Yunan Kralı I. George'nin ilk modern olimpiyat oyunlarının (5 Nisan 1896) açılışını yaptığı törende 13 ülkeden 311 sporcun katıldı

İlk modern olimpiyat oyunlarının programı; güreş, bisiklet, jimnastik, koşu, yüzme, avcılık, teniş, halter, eskrim, gibi dalları kapsadı.

Hellen geleneklerine göre oyunlar koşu ile başladı. ABD'den James Konolly üç adım atlamada 13 m. 71 cm. ile ilk olimpiyat şampiyonu oldu.

Oyunlar tüm dallarda çekişmeli ve ilginç olaylarla sürüp gitti... Tüm yarışmalarda başarılı olanlar oyunların kapanış gününde ödüllerini aldılar. Hellen gelenekleri izlenerek şampiyonun başına defne çelengi yerleştirildi, madalya, bir diploma ve «kutsal olimpik ormanından» kesilmiş bir defne dalı verildi.

Kalbimin Damarı

Bir duygu ki içimde
Ateş gibi sıcak
Sökülüp alınamaz
Aşılamayacak kadar uzak

BİLİYORUM...
Çırılçıplak sevgisiyle
Yarın güneş doğacak
Belki bensiz

Ama...
Çocuklarım alabildiğine
Sonsuz sevince boğulacak.
Kalbim yüzümü yıka

Yaş görmesin çocuklar
Ben onlarlayım her an
Onlar çiçeklere dokunsa
Şüphesiz ki çiçekler sonsuz

Çiçekler kırmızımsı
Yaşatacak baharı
Onlardaki sımsıcak avuç
Ölsem de yaşar

Çünkü onlar
Bendeki kalbin
Kalbimin damarı...

Remzi DEMİRBAŞ
(LİSE V - Edebiyat - B)
ÇORUM

HAYDARPAŞA LİSESİ'NDE BİRLİK AMA NE İÇİN?

Devrimci bir geleneğe sahip olan okulumuz, geçtiğimiz yıl Maocu faşistlerce işgal edildi. Birçok ilerici arkadaşımız sürekli saldırılara uğradı. Dolapları arandı, tehdit edildiler yatılı arkadaşlar. Ellerine geçen ilerici yayınları yırtıp yaktılar. İLD'li arkadaşlara sempati duyan, hatta kişisel arkadaşlığı olan birçok ilerici, maocuların faşist tipi baskı yöntemlerine uğradı.

Ama durduramadılar Haydarpaşalı ortaöğrenim gençliğinin İLD'de örgütlenmesini. Durduramayacaklar da... Her türden gerici, faşist, Maocu baskılara karşın İLD saflarında birleşiyoruz.

Yeni ders yılında birincil amacımız; Maocu işgali kırmak ve tüm ilerici, devrimci, yurtsever, anti-faşist öğrencilerin eylem birliğini kurmak. Geçtiğimiz dönemlerdeki deneylerden yararlanarak, maceracı, bozguncu, birliği parçalayıcı davranışlara kesinlikle yer verdirtmeyeceğiz okulumuzda. Eğitsel kolların işlerlik kazanması, Öğrenci Birliği'nin kurulması yolunda en geniş aktif kitle blokunu; öğrenci - öğretmen - veli - işçi dayanışmasını kurmak için çalışacağız.

Tüm bu görevlerin gerçekleştirilmesinde Türkiye ortaöğrenim gençliğinin gür sesi LİSELİ GENÇLİK'i okulumuzda da alabildiğine yaygınlaştırmak büyük önem taşıyor. «LİSELİ GENÇLİK SIRABAŞINDA!» belgisini Haydarpaşa Lisesi'nde de yaşama geçireceğiz.

Yayın organımız LİSELİ GENÇLİK aracılığıyla, şu ana kadar çeşitli, her soydan ve boydan yanlış akımlar içinde sıkışıp kalmış arkadaşlara sesleniyoruz; gerici ders kitaplarına, faşist disiplin yönetmeliğine, faşist saldırılara karşı birleşelim, okulumuzu kendi tekkeleri haline getirerek onun devrimci geleneğini çamurlayanlara karşı duralım.

HAYDARPAŞA LİSESİ İLERİCİ LİSELİLERİ

cuba internacional 7/78

11. DÜNYA GENCLİK VE ÖĞRENCİ FESTİVALİ, KÜBA'NIN BASKENTİ HAVANA'DA YAPILDI. TÜRKİYE DELEGASYONUNUN DA KATILDIĞI FESTİVALE 145 ÜLKEDEN, 1800'DEN FAZLA GENÇLİK VE ÖĞRENCİ ÖRGÜTÜNÜ TEMSİLEN 20.000'E YAKIN KİŞİ KATILDI.

